

KUĆA MASLINA
HOUSE OF OLIVES

"KUĆA MASLINA" DOO
Broj: 1-307/24-861
BAR, 29.11 2024 god.

  @kucamaslinabar

PROGRAM RADA „KUĆA MASLINA“ DOO SA FINANSIJSKIM PLANOM ZA 2025. GODINU

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

SADRŽAJ

1. OSNOVE ZA IZRADU PROGRAMA RADA „KUĆA MASLINA“ DOO SA FINANSIJSKIM PLANOM ZA 2025. GODINU SA OSVRTOM NA PRVU GODINU POSLOVANJA	3
2. STRATEŠKI CILJ IZRADU PROGRAMA RADA „KUĆA MASLINA“ SA FINANSIJSKIM PLANOM ZA 2025. GODINU.....	5
3. ZAKONODAVNI OKVIR PROGRAMA RADA „KUĆA MASLINA“ SA FINANSIJSKIM PLANOM ZA 2025. GODINU	7
3.1. Međunarodni propisi.....	7
3.2. Nacionalni propisi.....	8
3.3. Lokalni propisi.....	9
3.4. Strateška dokumentacija.....	9
4. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA U MASLINARSTVU I PROIZVODNJI MASLINOVOG ULJA U CRNOJ GORI	10
4.1. Maslinarsko područje Crne Gore.....	10
4.2. Areal rasprostranjenja i sortna zastupljenost maslina u Crnoj Gori	10
4.3. Maslinarstvo i proizvodnja maslinovog ulja u Crnoj Gori.....	11
5. ORGANIZACIONA STRUKTURA RADA DRUŠTVA „KUĆA MASLINA“	18
5.1. Multifunkcionalni objekat Kuće maslina u Starom Baru.....	18
5.2. Akcioni plan programskih aktivnosti društva u 2025. godini	27
5.3. Spomenik prirode: Stablo Stare masline (Olea europaea L.) na Mirovici u Baru	31
5.3.1. Trenutno kondiciono stanje Stare masline na Mirovici	33
5.3.2. Program mjera i aktivnosti za upravljanje zaštićenim prirodnim dobrom tokom 2025. godine	36
6. FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA ZA 2025. GODINU	39
7. ZAKLJUČAK – MISIJA I VIZIJA RAZVOJA DRUŠTVA.....	44

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

1. OSNOVE ZA IZRADU PROGRAMA RADA „KUĆA MASLINA“ DOO SA FINANSIJSKIM PLANOM ZA 2025. GODINU SA OSVRTOM NA PRVU GODINU POSLOVANJA

Program rada „Kuća maslina“ DOO sa finansijskim planom za 2025. godinu (u daljem tekstu: Program) predstavlja osnovni radni dokument za realizaciju aktivnosti novofirmiranog društva tokom naredne kalendarske godine. Sačinjavajući predmetni Program, uprava društva vodila je računa o usklađenosti i poštovanju zakonskih normi, pozitivnih propisa o načinima uspješnog poslovanja preduzeća, sa pažnjom dobrog domaćina. Programom su obuhvaćene sve sfere djelovanja za narednu poslovnu godinu, uključujući rad multifunkcionalnog centra Kuća maslina u Starom Baru i upravljanje nad Spomenikom prirode: „Stablo Stare masline (*Olea europaea L.*) na Mirovici“ u Baru. Poseban fokus stavljen je na realizaciju projekata kojim će se obezbijediti razvoj maslinarstva u Baru, ali i na području cijele Crne Gore, u skladu sa tehničko-tehnološkim standardima kvaliteta i bezbjednosti hrane.

Uprava „Kuća maslina“ djeluje odgovorno, inicirajući inovativne, ali i strateški važne aktivnosti na polju maslinarstva i proizvodnje maslinovog ulja. „Kuća maslina“ prepoznata je od strane Međunarodnog savjeta za maslinu (IOC – Madrid, Španija) krovne svjetske institucije u ovoj oblasti poljoprivrede, kao stecište crnogorskog maslinarstva i proizvodnje maslinovog ulja, kao i ključna tačka okupljanja proizvođača. Uprava „Kuća maslina“ je u toku 2024. godine potpisala memorandume, tj. pisma namjere o saradnji sa Mediteranskim agronomskim institutom u Hanji (Krit, Grčka), sa kompanijom „13. jul – Plantaže“ AD Podgorica, renomiranim Centrom za ekotoksikološka ispitivanja (CETI DOO Podgorica), ali i sa Naučno-tehnološkim parkom Crne Gore i sa Inovaciono – preduzetničkim centrom Tehnopolis, sa sjedištem u Nikšiću, te sa Fakultetom za prehrambenu tehnologiju, bezbjednost hrane i ekologiju Univerziteta Donja Gorica. Kroz navedena partnerstva smo inicirali izradu nove rejonizacije maslinarskih geografskih proizvodnih područja u Crnoj Gori, obezbijedili hemijsku analizu kvaliteta maslinovog ulja za naše proizvođače po posebno povoljnim uslovima, dogovorili aktivnosti u oblasti podizanja preduzetničke svijesti mladih u kreiranju inovativnih rješenja iz oblasti poljoprivrede i zaštite životne sredine. Takođe, u saradnji sa Centrom za klimatske promjene, sa sjedištem na Univerzitetu Donja Gorica, utvrdili smo zajedničke pravce djelovanja i mehanizme saradnje na polju valorizacije nusproizvoda iz uzgoja maslina i proizvodnje maslinovog ulja (rješavanje problema odlaganja komine i vegetativne vode). Fondacija Biznis centar iz Bara je od prvog radnog dana partner naše institucije, te smo kroz realizaciju projekta „Visoka tehnologija za održiv razvoj autohtonih sorti masline i inovacije u tradicionalnom lancu vrijednosti hrane“ imali priliku da ugostimo regionalne stručnjake iz ove oblasti. U tom maniru će se nastaviti i u narednom periodu, s obzirom da smo identifikovali Fond za inovacije Crne Gore kao partnera koji značajno može unaprijediti stepen energetske efikasnosti našeg centra. Takođe, neizostavna saradnja, protkana kroz cjelokupnu našu djelatnost je sa Biotehničkim fakultetom Univerziteta Crne Gore, kao krovne naučno-istraživačke ustanove iz oblasti maslinarstva, ali i sa Fakultetom za prehrambenu tehnologiju, bezbjednost

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

hrane i ekologiju Univerziteta Donja Gorica, za čije studente je održana prva edukativna radionica na temu „Uzgoj maslina i proizvodnja maslinovog ulja – tragom tradicije ka inovativnoj budućnosti“.

„Kuća maslina“ uputila je Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore, ali i svim osnovnim i srednjim školama na teritoriji Opštine Bar, pismo namjere o saradnji, u okviru kojeg smo istakli namjeru da želimo da doprinesemo edukativnim aktivnostima, s obzirom da smo uvjereni u važnost podizanja znanja i svijesti o ovoj tematici već od najmlađeg uzrasta. Takođe, „Kuća maslina“ je partner Sekretarijata za privredu Opštine Bar, koji svake godine raspisuje javni konkurs za dodjelu bespovratnih finansijskih sredstava mladim poljoprivrednicima, ali i Sekretarijata za kulturu, te Sekretarijata za sport i mlade, te su nagrade najboljim studentima Opštine Bar upravo uručene na prigodnoj svečanosti u „Kući maslina“. Takođe, obilježili smo Međunarodni dan žena u ruralnoj zajednici, te dali omaž heroinama crnogorske zemlje, ali i upriličili tribinu na temu „Žene aktivistkinje u Crnoj Gori“, u saradnji sa NVU Roditeljska snaga i Sekretarijatom za sport i mlade Opštine Bar. „Kuća maslina“ DOO Bar utemeljila je novu manifestaciju pod nazivom „Veče crnogorske sofre“, bila domaćin manifestacije u dvodnevnom trajanju, pod nazivom „Dani nematerijalne baštine Bara“, čiji će domaćin biti i u toku 2025. godine, te dala nemjerljiv doprinos u organizaciji XXII Maslinijade, najznačajnije poljoprivredno-turističke manifestacije Bara, ali i Crne Gore. Takođe, „Kuća maslina“ dala je značajan doprinos u obilježavanju 80 godina od oslobođenja Bara, tj. proslavljanju 24. novembra – Dana Opštine Bar (Veče crnogorske sofre; Festival dječjeg stvaralaštva i stvaralaštva za djecu „Susreti pod Starom maslinom“, Hakaton – takmičenje za srednjoškolce „Mladi – pokretači promjena crnogorske poljoprivrede“; XXII Maslinijada u Starom Baru; Dokumentarni serijal „Ukusi kulture“ Bubulj produkcije; Ustanovljenje nagrade Kuće maslina – „Dr Ksenija Miranović“, Promocija knjige „Bar u hodnicima sjećanja 2“, Proglašenje Dana Stare masline – 27. novembar, povodom datuma kada je ovo stablo dobilo, po prvi put, zaštitu države).

Nakon što u saradnji sa Opštinom Bar i Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore uspješno okončamo proces nabavke linije za proizvodnju maslinovih ulja mehaničkom metodom hladnog centrifugiranja, priča „Kuća maslina“ postaće holistički doživljaj za sve koji njeguju kulturu života sa maslinom. „Kuća maslina“ povezuje crnogorsku poljoprivredu, u prvom redu maslinarstvo, sa sektorom turizma, ugostiteljstva i kulture i učiniti da mladi ljudi požele da se ovom djelatnošću posvete kao svojoj profesiji; ohrabriti žene i ugrožene kategorije društva da se osamostale i realizuju svoje preduzetničke ideje proširenjem asortimana proizvoda u ovom sektoru; smanjiti viškove domaćeg maslinovog ulja na tržištu; dovesti regionalne i svjetske stručnjake iz oblasti maslinarstva u Bar i u Crnu Goru; promovisati proširenje zasada pod maslinama i pružiti prvu sveobuhvatnu ponudu agroturističkog doživljaja, a sve sa ciljem vraćanja maslinarstvu statusa koje mu i pripada – „zlatna grane crnogorske poljoprivrede“.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

2. STRATEŠKI CILJ IZRADE PROGRAMA RADA „KUĆA MASLINA“ SA FINANSIJSKIM PLANOM ZA 2025. GODINU

Odlukom o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Kuća maslina“ Bar, Skupština opštine Bar je na sjednici održanoj 29.11.2023. godine odlukom broj: 030-016/23-932 osnovala predmetno društvo i usvojila Plan upravljanja „Kućom maslina“ od 2024. do 2029. godine, a na osnovu Ugovora o davanju na upravljanje i korišćenje nepokretnosti bez naknade, potpisan između Opštine Bar broj: 01-018/23-1168 od 19.04.2023. godine i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore 02-307/23-4410/1, od 21.04.2023. godine.

Na sjednici Skupštine opštine Bar, održanoj 26.02.2024. godine, donijeta je i Odluka o usvajanju Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću „Kuća maslina“ Bar, broj 030-016/24-131/2, kojim su definisane djelatnosti društva na sljedeći način:

- 10.41 Proizvodnja ulja i masti
- 01.30 Gajenje sadnog materijala
- 46.19 Posredovanje u prodaji raznovrsnih proizvoda
- 46.22 Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama
- 46.33 Trgovina na veliko mliječnim proizvodima, jestivim uljem i mastima
- 46.90 Nespecijalizovana trgovina na veliko
- 47.19 Ostala trgovina na malo u nespecijalizovanim prodavnicama
- 82.92 Usluge pakovanja

Pored navedenih djelatnosti, Društvo organizuje edukativne i stručne skupove u cilju prenošenja znanja i iskustva u proizvodnji maslinovog ulja, održavanja postojećih i podizanja novih maslinjaka, degustativne skupove za turiste i lokalne posjetioce na kojima će se vršiti degustacija proizvoda od masline i maslinovog ulja, kao i promotivne skupove u cilju promocije maslinarstva kao neizostavnog segmenta turističke ponude Bara. Takođe, Društvo saraduje sa nadležnim i stručnim institucijama i organizacijama u zemlji i inostranstvu i nevladinim i drugim organizacijama, koje organizuju manifestacije u čast masline i maslinovog ulja.

Planom upravljanja „Kućom maslina“ od 2024. do 2029. godine, definisano je da će multifunkcionalni objekat „Kuća maslina“ u narednom periodu opravdati epitet centra crnogorskog maslinarstva. Ovaj savremeni objekat, osim što oplemenjuje i uljepšava prostor Starog Bara, predstavlja višenamjenski objekat, u kojem će se uskoro vršiti prerada maslina i proizvoditi maslinovo ulje u skladu sa svim propisanim tehnološkim standardima kvaliteta i bezbjednosti hrane, po povoljnim uslovima koji će zadovoljiti potrebe svih naših proizvođača. Takođe, „Kuća maslina“ je i objekat gdje će se već u narednoj kalendarskoj godini vršiti pakovanje i etiketiranje sopstvenih proizvoda, te isto obavljati i kao uslužna djelatnost za sve maslinare i proizvođače maslinovog ulja, kako bi označavanje naših domaćih proizvoda i njihovo optimalno čuvanje, u roku i na način kako je standardima propisano, bilo osigurano.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

KUĆA MASLINA
HOUSE OF OLIVES

  @kucamaslinabar

Dalje, ovdje se održavaju radionice, seminari, obuke, treninzi, informativni dani, stručni i naučni skupovi, degustacije ulja i ostalih proizvoda, ali i organizuju brojni kulturno-umjetnički događaji i posjete za turiste i sve ljubitelje masline i maslinovog ulja. Značajno se podiže znanje i informisanost lokalnih proizvođača, te podiže svijest potrošača o značaju ovih proizvoda vrhunskog kvaliteta. „Kuća maslina“ postaje mjesto okupljanja maslinara, ali i drugih poljoprivrednih proizvođača, mjesto praktične obuke učenika i studenata poljoprivrednih i prehrambenih fakulteta, te stručna jedinica koja u saradnji sa naučnim i istraživačkim centrima u zemlji i regionu stiče nova i inovativna znanja i vještine koje doprinose proizvodnji maslinovog ulja što boljeg kvaliteta i u što većim količinama.

Uprava „Kuća maslina“ nastoji da crnogorsko maslinovo ulje plasira na inostrano tržište i učini ga konkurentnim među svjetskim uljima kojima možemo parirati kvalitetom; da zaštiti, promoviše i u potpunosti valorizuje autohtonu sortu Žuticu i maslinovo ulje koje se dobija njenom preradom, da obezbijedi kontinuiranu ponudu sertifikovanog bezvirusnog sadnog materijala autohtonih crnogorskih sorti i da elemente tradicije sačuva od zaborava, spajajući tradicionalno sa modernim.

Osnovni cilj izrade Programa rada „Kuća maslina“ DOO Bar sa finansijskim planom za 2025. godinu je predložiti set mjera i aktivnosti kojim će se obezbijediti održiv sistem upravljanja maslinarstvom i proizvodnjom maslinovog ulja u Baru, ali i uticati na unapređenje stanja u ovom sektoru i u ostalom maslinarskom području Crne Gore.

Ovim Programom utvrđeni su pravci djelovanja uprave novoosnovanog društva u narednoj godini, a sa ciljem upravljanja maslinarskim resursima na dugoročno održiv način, obezbjeđivanja konzistentne i stabilne ponude djevičanskih maslinovih ulja visokog kvaliteta, proširenja asortimana proizvoda iz maslinarstva i proizvodnje maslinovog ulja, obogaćivanja agroturističke ponude na crnogorskom primorju, sa akcentom na održivo upravljanje otpadom kao važnim segmentom očuvanja životne sredine. Implementacijom Programa rada „Kuća maslina“ DOO Bar sa finansijskim planom za 2025. godinu, unaprijediće se životni standard poljoprivrednih proizvođača, te sveukupni ruralni razvoj ovog područja, uz očuvanje i zaštitu tradicionalnih vrijednosti, kao i jačanje konkurentnosti lokalnih proizvođača maslinovog ulja.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

3. ZAKONODAVNI OKVIR PROGRAMA RADA „KUĆA MASLINA“ SA FINANSIJSKIM PLANOM ZA 2025. GODINU

U pripremi predmetnog Programa poštovane su odredbe zakonskih i podzakonskih propisa Crne Gore, kao i direktive Evropske Unije i Međunarodnog savjeta za maslinu, koje se odnose na oblast maslinarstva i proizvodnju maslinovog ulja.

Program je pripremljen prvenstveno u skladu sa smjernicama iz Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju („Službeni list CG“, br. 45/2014 i 39/2016), kao i Ugovora o davanju na korišćenje nepokretnosti bez naknade, potpisan između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Opštine Bar dana 19.04.2023. godine, koji je sačinjen na osnovu prijedloga koji je Vlada Crne Gore usvojila na 43. sjednici, 7. marta 2023. godine (Informacija o ustupanju na privremeno upravljanje i korišćenje bez naknade poslovnog objekta „Kuća maslina“ koji se nalazi na katastarskoj parceli br. 1075/2, broj zgrade 1, spratnost S+P+P1, u svojini države Crne Gore, sa prijedlogom gore pomenutog Ugovora). Takođe, Program je u potpunosti konsultovao Plan upravljanja „Kućom maslina“ od 2024. do 2029. godine, koji je usvojen na sjednice Skuštine opštine Bar.

U postojećem institucionalnom sistemu vodeću ulogu u kreiranju i sprovođenju razvojne politike poljoprivrede i ruralnog razvoja, a time i maslinarstva, ima Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao i Opština Bar, kojoj je poslovni objekat „Kuća maslina“ dat na upravljanje i korišćenje, bez naknade, na period od 5 (pet) godina, uz mogućnost produženja istog. Shodno članu 1, stav 2 ovog Ugovora, predmetna nepokretnost se može koristiti isključivo kao edukativni, administrativni, proizvodni i izložbeno-prodajni centar za razvoj maslinarstva u Crnoj Gori, kroz aktivnosti koje će imati za cilj prenošenje znanja i iskustava u proizvodnji maslinovog ulja, podizanja novih i održavanja postojećih zasada maslina, a u konačnom promociju maslinarstva kao neizostavnog segmenta turističke ponude Opštine Bar i crnogorskog primorja u cjelini.

3.1. Međunarodni propisi

Predmetni dokument konsultuje niz međunarodnih propisa iz oblasti maslinarstva i proizvodnje maslinovog ulja, kao što je Commission Delegated Regulation (EU) 2022/2014, kojom se propisuju karakteristike maslinovih ulja, te utvrđuju granični parametri kvaliteta za maslinova ulja, kao i pravila za pakovanje i označavanje proizvoda.

U izradi Programa, korišteni su standardi, metode i smjernice (navedene u nastavku) propisane od strane krovne svjetske institucije za maslinarstvo i proizvodnju maslinovog ulja, Međunarodni savjet za maslinu (International Olive Council – IOC), sa sjedištem u Madridu, Španija. Ova međunarodna međuvladina organizacija je osnovana 1959. godine i zemlje članice IOC-a ukupno proizvode čak 94% od ukupne svjetske proizvodnje maslina.

- Tržišni standardi u stavljanju maslinovih ulja i stonih maslina u promet (COI/T.15/NC No 3/ Rev.19/2022 i COI/OT/NC. N° 1/2004);

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

- Standardi u senzorskoj analizi djevičanskih maslinovih ulja
- (COI/ MPP/ Doc. No 1/ Rev 1/ November 2020, COI/T.28/Doc. No 1/Rev. 6/2021, COI/T.20/Doc. No 4/Rev. 1/2007, COI/T.20/Doc. No 5/Rev. 2/2020, COI/T.20/Doc. No 6/Rev. 1/2007, COI/T.20/Doc. No 14/Rev. 7/2021, COI/T.20/Doc. No 15/Rev. 10/2018, COI/T.20/Doc. no 22/2005);
- Standardi u senzorskoj analizi stonih maslina
- (COI/OT/MO No 1/Rev.3/2021, COI/T.OT/GFMO/2011)
- Smjernice za proizvođače i potrošače o najadekvatnijim uslovima za skladištenje maslinovih ulja
- (Guide COI/BPS/Doc. No 1/2018, COI/ CBPS/ Doc. No 1/November 2020)
- Standardi kvaliteta u proizvodnji djevičanskih maslinovih ulja
- (Guide T.33/Doc. No 2-4/2006, Guide T.33/Doc. No 4/2006, Guide T.33-1/Doc. No 2-2/2006, Guide T.33-1/Doc. No 4/2006)
- Standardi kvaliteta u proizvodnji stonih maslina
- (Guide T.OT/Doc. No 14/2005)

Takođe, Komisija Codex Alimentarius propisuje međunarodne priznate standarde, pravila postupanja, smjernice i druge preporuke u vezi hrane, proizvodnje hrane ili bezbjednosti hrane za upotrebu, u šta spada i proizvodnja maslinovog ulja. S tim u vezi, poseban set standarda koji se odnose na djevičanska maslinova ulja, označen kao CX-33-1981, opisuje i propisuje osnovni sastav i parametre kvaliteta, pravila za označavanje i deklarisanje proizvoda, kao i metode analize i uzorkovanja maslinovih ulja.

3.2. Nacionalni propisi

Maslinarstvo i proizvodnja maslinovog ulja u Crnoj Gori regulisano je prvenstveno Zakonom o maslinarstvu i maslinovom ulju („Službeni list CG“, br. 45/2014 i 39/2016), koji je direktno povezan sa Zakonom o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni list CG“, br. 56/2009, 18/2011, 40/2011, 34/2014, 1/2015, 30/2017 i 51/2017), ali i nizom zakona i drugih propisa, koji su usvojeni u posljednjih nekoliko godina.

Prilikom pripreme Programa, konsultovani su sljedeći nacionalni propisi koji imaju uticaj na uređenje i unapređenje predmetne oblasti i to: Strategija razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2023-2028, Akcioni plan za usaglašavanje s pravnom tekovinom EU (Poglavlje 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj), Strategija razvoja turizma Crne Gore 2022-2025 sa Programom podsticajnih mjera u oblasti turizma za 2022. godinu i Programom za razvoj i promociju zanatstva za 2022. godinu, Strategija razvoja nacionalnog brenda 2022-2026, Nacionalna strategija održivog razvoja 2016-2030, Nacionalna strategija u oblasti klimatskih promjena do 2030. godine sa Nacionalnim programom prioriternih aktivnosti u oblasti ublažavanja i prilagođavanja na klimatske promjene u okviru saradnje sa Zelenim klimatskim fondom 2021-2023. godine, Strategija upravljanja otpadom u Crnoj Gori do 2030. godine, Strategija pametne specijalizacije 2019-2024, Strategija naučno-istraživačke djelatnosti 2017 – 2021, Kolaborativni program za inovacije 2019-2024. godine i Strategija razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021-2024.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

3.3. Lokalni propisi

Opština Bar je u novembru 2016. godine donijela Odluku o podsticajima i investiranju u razvoj poljoprivrede („Službeni list CG – opštinski propisi", br. 046/2016 i 018/2019) kojom je propisala vrste podsticaja za podršku investicijama u razvoj poljoprivrede, uslove i način ostvarivanja prava na podsticaje, kao i obaveze korisnika podsticaja, a sa ciljem povećanja kvaliteta i konkurentnosti poljoprivrednih proizvoda, usmjeravanja proizvođača tržišnim uslovima i standardima, povećanja broja zaposlenih u poljoprivredi i povećanja iskorištenosti poljoprivrednih resursa.

Članom 5, stavom 3 navedene odluke, navodi se da pravo na podsticaje u poljoprivredi korisnici mogu ostvariti kroz podršku proizvodnji i razvoju maslinarstva. Podsticaji obuhvataju aktivnosti koje se odnose na investicije za podizanje novih zasada maslina, revitalizaciju zasada maslina, nabavku opreme i mehanizacije za unapređenje maslinarstva, kao i obezbjeđivanje premija po kilogramu ubranog ploda maslina i litru proizvedenog ekstra-djevičanskog maslinovog ulja.

Uprava „Kuće maslina“ nudi svoje prostorne, tehničke i ljudske kapacitete Sekretarijatu za privredu Opštine Bar prilikom organizacije info dana za podsticaje maslinarstvu, odnosno razvoju poljoprivredne djelatnosti na teritoriji Opštine Bar, sa ciljem što mnogobrojnijeg okupljanja zainteresovanih maslinara i ostalih poljoprivrednih proizvođača, te dobijanja pravovremenih informacija za ostvarivanje podsticaja.

3.4. Strateška dokumentacija

Osnovni nacionalni strateški dokument na kojem počiva Program rada je Strategija razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2023-2028, dokument koji predstavlja razvojnu strategiju Crne Gore, kojom se utvrđuju pravci razvoja poljoprivrede i ruralnih područja za upravljanje poljoprivrednim resursima na dugoročno održiv način, obezbjeđivanje stabilne ponude bezbjedne hrane, prihvatljive u pogledu kvaliteta i cijena, uz očuvanje životne sredine, unapređivanje životnog standarda ruralnog stanovništva i ukupnog ruralnog razvoja, uz očuvanje tradicionalnih vrijednosti, te jačanja konkurentnosti proizvođača hrane. Ovom strategijom se, između ostalog, analizira trenutno stanje u poljoprivredi (maslinarstvu i proizvodnji maslinovog ulja) i ruralnim područjima, te donosi sektorska SWOT analiza iz oblasti maslinarstva.

Osnovni lokalni strateški dokument na kojem počiva Program rada je Plan upravljanja „Kućom maslina“ od 2024. do 2029. godine, koji analizira postojeće stanje u maslinarstvu i proizvodnji maslinovog ulja, utvrđuje nadležnosti i način organizacije upravljanja društvom, utvrđuje model saradnje sa ključnim lokalnim, nacionalnim i međunarodnim institucijama i organizacijama, analizira prednosti, nedostatke, mogućnosti i prijetnje u upravljanju maslinarstvom, definiše akcioni plan upravljanja društvom, te prikazuje dugoročnu viziciju rada preduzeća.

4. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA U MASLINARSTVU I PROIZVODNJI MASLINOVOG ULJA U CRNOJ GORI

4.1. Maslinarsko područje Crne Gore

Staro gotovo koliko i ljudska civilizacija, maslinarstvo je naročito značajna poljoprivredna grana posušnih područja mediteranskih zemalja, čemu posebno doprinose njena vrlo izražena otpornost prema suši, kao i višestruka upotrebna vrijednost plodova, vrlo pogodnih za ljudsku ishranu, sa izrazitom dijetoprofilaktičnom i dijetoterapeutskom ulogom u ljudskom organizmu.

Crnogorsko maslinarstvo baštini tradiciju dugu više hiljada godina, o čemu svjedoče brojni primjeri stogodišnjih i milenijumskih stabala, a svakako najpoznatiji primjerci su stablo Stare masline na Mirovici u Baru i stablo Velje masline u Ivanovićima kraj Budve. Starost oba stabla je procijenjena na više od 2000 godina, dok je starost Stare masline na Mirovici od 2240 godina naučno dokazana 2015. godine, analizom koju je sproveo Šumarski fakultet Univerziteta u Istanbulu.

Maslina se u Crnoj Gori oduvijek gajila u čistima zasadima, rijetko u kombaciji sa drugim mediteranskim voćnim vrstama (vinovom lozom, smokvom, šipkom), dok je značajan broj maslinovih stabala razbacan na krševitim predjelima, ne obrađuje se i više predstavlja element makije nego proizvodnih zasada. Povoljni ekološki uslovi i tradicija gajenja na mnogim mjestima crnogorskog primorja omogućila je postojanje čistih, velikih kompleksa maslina koji daju utisak šumskih formacija koji se protežu od Ulcinja do Bokotorskog zaliva. Poređenjem broja rodni stabala masline sa brojem stabala ostalih voćnih vrsta na Crnogorskom primorju, dolazimo do zaključka da je imalo 2.5 puta više stabala maslina nego svih drugih rodni stabala voćaka.

Maslinarstvo u Crnoj Gori je prošlo kroz različite faze, tj. nekada se Crna Gora ponosila sa oko milion stabala maslina samo na području Boke sa Paštrovićima, međutim, uslijedili su razni problemi, kao što su pojava štetočina i prouzrokovala gljivičnih oboljenja, industrijalizacija, bavljenje unosnijim djelatnostima, ekonomske sankcije, a potom i urbanizacija, što je dovelo do napuštanja i devastacije maslinjaka i strmoglavog pada godišnjih prinosa ploda i ulja. Ohrabrujuća je činjenica da se značajna sredstva ulažu na lokalnom i nacionalnom nivou u rehabilitaciju starih maslinjaka (iz budžeta, ali i različitih pretpristupnih fondova Evropske Unije), podizanje novih maslinjaka, proizvodnju sadnog materijala, intenzifikaciju agrotehničkih i pomotehničkih mjera, te je broj stabala maslina u posljednjih desetak godina u konstantnom porastu (5 do 10 hiljada stabala godišnje).

4.2. Areal rasprostranjenja i sortna zastupljenost maslina u Crnoj Gori

Prema sortnoj strukturi maslina, region Crnogorsko primorje se može podijeliti u dva podrejonu: barski (Ulcinj, Bar i Budva) i bokotorski (Tivat, Kotor i Herceg Novi). U prvom podrejonu, dominantna sorta je Žutica (98%), dok su u bokotorskom podrejonu zastupljene, sem Žutice, Crnica, Lumbardeška, Sitnica i Šarulja. Ukupno posmatrano, u sortimentu masline dominira sorta Žutica (65%), a zatim Crnica (14.8%), Sitnica (5.5%), Lumbardeška (6.6%) i Šarulja (4.5%), dok su ostale sorte zastupljene sa oko 3%. Među

introdukovanim sortama preovladavaju Picholine, Leccino, Coratina, Arbequina, Arbosana, Itrana, Ascolana tenera, Koroneiki, Kalamata i slično. Ove sorte treba da nadomijeste nedostatak stonih sorti u našem sortimentu i omoguće gajenje masline u zonama kritičnim zbog zimskih mrazeva.

Crnogorsko maslinarstvo orjentisano je u podnožjima primorskih planinskih masiva (Orjen, Lovćen i Rumija), uglavnom na nagnutim terenima (85%), najviše do 500 metara nadmorske visine. Broj stabala maslina u Crnoj Gori je 489.520 i u posljednjih nekoliko decenija primijećen je stabilan trend povećanja.. Zasadi maslina su razučeno raspoređeni i procjenjuje se da zauzimaju ukupnu površinu od 3400 hektara, tj. oko 1/3 od površina pod voćnim kulturama. Karakteristika crnogorskih poljoprivrednih zasada je izrazita fragmentisanost, tj. izdijeljenost i rasparčanost pa je situacija slična i u domenu maslinarstva – prosječna veličina maslinjaka je od 0.2 do 2 hektara. Jedini veći zasadi u Crnoj Gori su u Ulcinju (Valdanos sa 80.000 stabala), na Luštici (20.000 stabala) i u Baru (Sv. Vić – Sustaš, više od 50.000 stabala i Džidžarin 10.000 stabala). Vrijedan pomena je svakako i maslinjak kompanije „13. Jul - Plantaže“, koji zauzima 23 hektara i posjeduje 13.000 stabala različitog sortimenta. U zaleđu Boke Kotorske, u Vranovićima, kompanija „Čelebić Agrar“ podigla je plantažu od 13.000 stabala, introdukovanih španskih sorti, dok je ukupan predviđeni broj maslina koji će biti zasađen 40.000 stabala. Sve značajnije površine su i u vlasništvu kompanija Montenegro Petrol d.o.o. (maslinovo ulje ODIVA) i Lučka d.o.o. (maslinovo ulje LUČKA).

Sve interesantnije područje za uzgoj maslina u Crnoj Gori je grad Podgorica i susjedne opštine (Zeta, Tuzi, Danilovgrad), tako da bi svakako za sada nezvanični Podgorički region uzgoja masline trebao da dobije status posebnog regiona u arealu rasprostranjenja masline u Crnoj Gori.

4.3. Maslinarstvo i proizvodnja maslinovog ulja u Crnoj Gori

Kada je riječ o ukupnim površinama pod maslinjacima u Crnoj Gori, podaci o poljoprivrednom zemljištu u Crnoj Gori nijesu u potpunosti jedinstveni, s obzirom na različitosti između MONSTAT-ovih podataka iz 2016. godine i podataka iz početnog sloja digitalizacije zemljišta (SIZEP) iz 2017. godine. Od ukupne korišćene poljoprivredne površine, shodno poljoprivrednom popisu MONSTAT-a iz 2010. godine, te statističkih godišnjaka ove ustanove, voćnjaci i maslinjaci (zajednička kategorija) imaju trend uvećanja za 21 hektar od 2014. do 2020. godine, te se procjenjuje da je ukupna površina pod voćnjacima i maslinjacima 2021. godine cca 2.835 hektara. Prema podacima MONSTAT-a iz 2016. godine, u Crnoj Gori ima 43.791 poljoprivredno gazdinstvo, od čega je u Registru poljoprivrednih gazdinstava krajem 2021. godine bilo registrovano 15.509 gazdinstava, od čega 5.328 gazdinstva koja se bave ukupnom voćarskom proizvodnjom.

Površina pod voćnjacima i maslinama u Crnoj Gori, shodno podacima MONSTAT-a i SIZEP-a, kretala se: 2.256 ha (2014), 2.551 (2016), 2.595 (2020), što znači da je primijećeno povećanje od 338 ha u rasponu od pet godina. Međutim, udio voćnjaka i maslinjaka u ukupnom poljoprivrednom zemljištu Crne Gore iznosi svega 1.01%.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

Prizvodnja maslina u Crnoj Gori varira, i to u rasponu od 550 tona do 800 tona na godišnjem nivou. U sljedećoj tabeli prikazana je proizvodnja maslina u periodu 2014-2021. godina.

Tabela 1: Proizvodnja maslina od 2014. do 2021. godine u Crnoj Gori (t)

Voće	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Maslina	796.2	554.1	766.5	758.6	521.3	574.1	550.2	694.8

Izvor: MONSTAT, Statistički godišnjak iz 2018. i 2021. godine

Ovakve oscilacije u ukupnoj proizvodnji su, prije svega, posljedica velikih godišnjih varijacija prinosa usljed tzv. alternativnih prinosa u ekstenzivnim maslinjacima, jer se ne primjenjuju adekvatne pomotehničke i agrotehničke mjere. Ono što djeluje ohrabrujuće je trend povećanja udjela plantažnih zasada masline u Crnoj Gori, čime je površina pod plantažnim naspram ekstenzivnih zasada bio 83:175 hektara (2014. godina), dok je taj odnos 2020. godine 152:134 hektara, što znači da je udio plantažnih zasada povećan sa 32% na 53%, odnosno došlo je do uvećanja plantažnih zasada za 21%. Prema podacima MONSTAT-a iz 2021. godine, ukupno plantažnih zasada 2021. godine je 151.5 hektara, međutim većina stabala maslina (više od 70%) pripada starim zasadima, čija je prosječna starost između 200 i 300 godina. Prosjek prinosa maslina na plantažama iznosi 2.53 t/ha, u periodu od 2015. do 2020. godine.

Tabela 2: Povećanje zasada maslina od 2014. do 2020. godine

Godina	Plantažna sadnja			Proizvodnja u ekstenzivnim zasadima	Ukupna proizvodnja	Udio plantaža
	Plantaža (ha)	Proizvodnja maslina (t)	Prinos (t/ha)	(t)	(t)	(%)
2014	82.8	253.5	3.1	542.4	796.2	31.9%
2015	88.9	244.3	2.7	309.8	554.1	44.1%
2016	117.5	412.0	3.5	354.5	766.5	53.8%
2017	141.7	417.1	2.9	341.5	758.6	55.0%
2018	142.1	279.1	2.0	242.2	521.3	53.5%
2019	142.9	307.5	2.2	266.6	574.1	53.6%
2020	151.5	294.9	1.9	255.3	550.2	53.6%
	123.9	315.5	2.6	330.3	645.9	49.4%
Prosjek EU			2.53			

Izvor: Statistički godišnjak MONSTAT-a 2014-2020. godina

Kako se navodi u *Strategiji razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2023-2028*, procjenjuje da je od ukupnog broja zapuštenih i zaraslih maslinjaka, oko 2/3 od ukupnog broja stabala donekle revitalizovan. Prosječan prinos po hektaru je veoma skroman, i kreće se od 2 do 3 t/ha, što je uslovljeno starošću autohtonih maslinjaka, neravnomjernim rasporedom sadnje, te nepotpunim prinosom novih zasada.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

Ipak, primijećen je trend povećanja zasada u svim područjima crnogorskog primorja – Ulcinj, Bar, Budva, Tiva, Kotor, Herceg Novi, Podgorica, Danilovgrad – povećanje sa 89 ha u 2014. godini na 151 ha autohtonih zasada u 2022. godini, dok se procjenjuje da trenutno ima preko 200 ha zasađenih zasada, pri čemu je u planu podizanje više od 50 ha novih zasada u naredne 3 godine. U sortimentu i dalje dominiraju autohtone sorte izraženog alternativnog prinosa (preko 65% sortimenta čini lokalna sorta Žutica, koja sa ostalim lokalnim sortama: Crnica 18%, Sitnica 6%, Lumbardeška 6%, Šarulja 3%) i ostale sorte 2% (Zinzulača, Fran, Drobница, Gloginja, Lumbardina, Dužica i Barkinja čine preko 90% sortimenta), a zbog starosne i konfiguracione strukture zasada (uglavnom viševjekovni, ekstenzivni, terasasti zasadi), i još uvijek nepotpunih prinosa novih zasada, ukupna količina proizvedenog maslinovog ulja kreće se između 250 i 400 tona. Nastavlja se trend sadnje novih maslinjaka u unutrašnjosti, u regionu oko Podgorice i Danilovgrada, gdje ima ukupno više od 40 ha zasađenih zasada, sa potencijalom za dalji rast.

Tabela 3: Kretanje broja stabala maslina u Crnoj Gori sa projekcijom do 2030. godine

1911	1965	1979	1995	2012	2020	2030
620.122	530.000	450.000	412.264	490.000	550.000	625.000

Izvor: Strategija razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2023-2028. godine

U Crnoj Gori je registrovano osam uljara, odnosno pogona za proizvodnju maslinovog ulja, čiji kapacitet varira od 250 kg/h do 750 kg/h. Ipak, sektorskom analizom utvrđeno je da na crnogorskom primorju ipak ima makar još toliko uljara koje nijesu registrovane, ali vrše uslužnu proizvodnju maslinovog ulja u toku sezone. Takođe, sektorskom analizom je utvrđeno da su tehničko-tehnološki uslovi neregistrovanih prerađivačkih kapaciteta zastareli, te da ne ispunjavaju osnovne uslove savremene proizvodnje maslinovog ulja. Dakle, upitan standard kvaliteta proizvodnje maslinovog ulja u pomenutim pogonima, kao i prodaja maslinovog ulja „na kućnom pragu“, tj. nelegalnim kanalima prodaje, predstavlja jedan od značajnijih problema sa kojima je neophodno da se institucije sistema izbore, dok će „Kuća maslina“ imati važnu ulogu u afirmisanju savremene proizvodnje maslinovog ulja vrhunskog kvaliteta.

Tabela 4: Spisak registrovanih uljara u Crnoj Gori

Redni br.	Naziv	Opština	Broj maslina	Kapacitet mlina
1	Braća Kolari	Ulcinj	250	90 m ² , kameni mlin
2	MDS	Bar	417	320 m ² , 250 kg/h
3	Katana Impeks & CO	Ulcinj	800	170 m ² , 700 kg/h
4	Moric	Herceg Novi	900	91 m ² , 250 kg/h
5	Ponte uljara ASA GROUP	Ulcinj	310	178 m ² , 400 kg/h
6	Uljara Martinović	Bar	40	157 m ² , 400 kg/h
7	Barska uljara	Bar	2300	400 m ² , 750 kg/h
8	Kolari	Ulcinj	120	120m ² , 500 kg/h

Izvor: Strategija razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2023-2028

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

Ipak, proizvodnja ekstra-djevičanskog maslinovog ulja u Crnoj Gori značajno je unaprijeđena, te je zabilježen porast udjela ekstra-djevičanskog maslinovog ulja sa 11% na 35% u ukupnoj proizvodnji, što je rezultat promjene svijesti proizvođača maslina o ranijoj berbi, što kraćem rasponu između berbe i prerade, važnosti sprovođenja savremenih agrotehničkih mjera, adekvatnoj preradi maslina savremenim sistemima izdvajanja ulja (mehanički postupak hladnog centrifugiranja), čuvanju maslinovog ulja shodno propisima i međunarodnim standardima.

Kako je i Strategijom razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2023-2028. godine istaknuto, od velike je važnosti da prerađivački kapacitet prati kako očekivati porast ukupne količine maslina za preradu, tako i potrebu da se osigura da prerađivački kapacitet bude dovoljno kvalitetan, kako bi se mogla osigurati maksimalna proizvodnja ekstra-djevičanskog maslinovog ulja. Upravo je otvaranje proizvodnog pogona „Kuće maslina“ značajan doprinos ostvarenju cilja definisanog Strategijom.

Bez obzira na tehnologiju proizvodnje (savremena prerada mehaničkim postupkom hladnog centrifugiranja ili tradicionalna meljava upotrebom kamenog mlina i izdvajanje ulja presovanjem), prva faza u proizvodnji maslinovog ulja u crnogorskim uljarama je čišćenje i pranje plodova. Ovo se vrši uglavnom na automatskim uređajima, po principu usisavanja, a zatim i uklanjanja raznih nečistoća vodom (grančice, lišće, zemlja i sve ostale eventualne primjese). Sljedeći korak u proizvodnji maslinovog ulja je mljevenje, pri čemu dolazi do usitnjavanja i drobljenja maslinovog ploda, kako bi se dobila homogena smjesa, odnosno tijesto. Tradicionalnim načinom proizvodnje koriste se kameni mlinovi, dok se u savremenom načinu proizvodnje koriste mlinovi izrađeni od nerđajućeg čelika (inox), i postoji nekoliko tipova (mlin čekićar, mlin sa konusima, mlin sa diskovima). Kod tradicionalnog načina prerade, ne stvara se emulzija, ne zagrijava se tijesto, već dolazi do povezivanja malih kapi ulja u veće skupine, što omogućava njegovo bolje izdvajanje. Nakon toga, tijesto se stavlja na hidruličke prese gdje dolazi do postepenog izdvajanja maslinovog ulja pod pritiskom. Kod savremenog načina proizvodnje, ovo su kontinuirani mlinovi, znatno većeg kapaciteta, brzine i efikasnosti rada. Ipak, ovakvim načinom mljevenja dolazi do stvaranja emulzije, koja se otklanja miješanjem samljevene mase. U postupku miješanja dolazi do značajnih razlika, u zavisnosti od toga da li su u pitanju otvoreni ili zatvoreni mješači, odnosno horizontalne ili vertikalne komore. Tako dolazi do povezivanja manjih kapi ulja u veće. Nakon toga nastupa centrifugiranje, koje se temelji na razlici u specifičnoj težini vode, ulja i komine.

Iako je proizvodnja maslinovog ulja značajno unaprijeđena u prethodnim decenijama, i dalje se na domaćem tržištu maslinovog ulja prodaju brojna maslinova ulja koja ne odgovaraju propisanim parametrima kvaliteta usljed prerade maslina u neadekvatno vrijeme (suviše kasna berba i prerada), upotrebom tradicionalnih sistema prerade (kameni mlinovi koji aktiviraju oksidacione procese i utiču na kvarenje maslinovog ulja), prerada maslina na temperaturi iznad 27°C uz upotrebu tople vode, neadekvatnim čuvanjem (plastična ambalaža, providna staklena ambalaža, nehermetičko zatvaranje ambalaže, čuvanje maslinovog ulja na suncu ili na temperaturama iznad 18 °C), miješanje maslinovog ulja domaćih sorti sa uvoznim maslinovim uljem slabijeg kvaliteta i slično. Znatne količine maslinovog ulja se

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

prodaju na „kućnom pragu”, neadekvatno upakovane i označene. Takođe, na etiketama crnogorskih maslinovih ulja često se nalaze navodi da je “maslinovo ulje lijek” (lažno informisanje potrošača), da je dobijeno postupkom rafinacije (zbunjivanje potrošača), izostavljena je informacija o tome da li je u pitanju monosortno ili višesortno maslinovo ulje, odnosno kupaž, koja tehnologija je korištena za izdvajanje maslinovog ulja. Zatim, brojna maslinova ulja na deklaracijama ne posjeduju informaciju o nutritivnom sastavu tog ulja, o tome gdje je i kada isto proizvedeno, te do kada ga je najbolje upotrebljavati, odnosno kako ga adekvatno čuvati. Kada je riječ o kvalitetu koji se determiniše organoleptičkom ocjenom (degustacijom), primijećeno je da potrošači malo znaju o istom, kao i da postoji pogrešno mišljenje u društvu da su određeni defekti maslinovog ulja zapravo pozitivne karakteristike, što je svakako mit koji se mora opovrgnuti.

Jedan od ciljeva uprave poslovnog objekta „Kuća maslina“ biće i da razvija svijest kako proizvođača, tako i potrošača o kvalitativnim svojstvima maslinovih ulja (harmonična maslinova ulja sa poželjnim osobinama voćnosti, pikantnosti i gorčine, ali i adekvatnim sadržajem slobodnih masnih kiselina, ukupnih polifenola, ukupnih peroksida i koeficijenta ekstinkcije), ali i da daje preporuke sa ciljem što uspješnije proizvodnje, što adekvatnijeg i bezbjednijeg čuvanja, pakovanja i transporta domaćih maslinovih ulja. Poseban segment djelovanja biće usmjeren ka savjetovanju proizvođača o tome kako da kreiraju tačnu, jasnu, preciznu i adekvatnu deklaraciju proizvoda, ali i potrošača kojima će se približiti činjenice koje ukazuju na kvalitet maslinovog ulja, odnosno koji su to hemijski, a koji organoleptički parametri o kojima treba da vode računa prilikom kupovine i degustacije maslinovog ulja. Cilj je objasniti da cijena maslinovog ulja ne označava uvijek i njegov kvalitet; međutim, suviše jeftino maslinovo ulje svakako ukazuje na maslinovo ulje koje dobija rafinacijom otpada, odnosno ekstrakcijom ulja iz komine masline, što je često i razlog velikih razlika u cijeni između uvoznih i domaćih maslinovih ulja.

Na području Crnogorskog primorja, osim proizvodnje djevičanskih maslinovih ulja, vrši se proizvodnja i ostalih proizvoda od masline – prerada zelenih i crnih stonih maslina, tj. konzerviranje (obrada zelenih maslina hidrolizom, priprema crnih maslina u prirodnoj salamuri, crne masline u salamuri od sirćeta, crne masline dehidrovane u soli, crne masline sušene u peći, crne masline pripremljene na kalifornijski način), proizvodnja paste ili paštete od maslina, proizvodnja maslinovog ulja sa medicinskim i aromatičnim biljem (kantaron, lavanda), ili drugim dodacima (crvena paprika, citrusi), izrada suvenira i upotrebnih predmeta od maslinovog drveta, proizvodnja čaja od lista masline i slično.

Dakle, najznačajniji sporedni proizvodi iz oblasti maslinarstva i uljarstva su biomasa koja nastaje nakon rezidbe maslina, lišće koje ostaje nakon čišćenja i pranja ploda masline, endokarp ploda masline, komina različite teksture u zavisnosti od načina centrifugiranja, otpadna voda (od pranja plodova masline, iz tečne faze prilikom trofaznog centrifugiranja, od pranja i čišćenja pogona za preradu).

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

Lišće maslina predstavlja jeftin ili besplatan, obnovljiv i količinski bogat izvor polifenola. Dokazano je da ekstrakt ovog sporednog proizvoda ima antioksidativno, antizapaljensko i antimikrobno dejstvo protiv bakterija i gljiva, dok pokazuje i određene antivirusne karakteristike.

Endokarp ploda masline je veoma značajna sirovina u proizvodnji biogoriva, s obzirom na nizak sadržaj azota i sumpora, kao i u proizvodnji aktivnog uglja, bio-ulja, furfurala, termoplastičnih polimera, nisko agresivnih abraziva, kozmetičkih preparata za piling kože, smole, za apsorpciju teških metala i kao suplement u ishrani životinja.

Komina se najznačajnije koristi kao đubrivo, u proizvodnji aromatičnih komponenti koje nalaze primjenu u gastronomiji, kozmetičkoj i farmaceutskoj industriji; za proizvodnju metana koji se koristi kao izvor energije za zagrijavanje vode i proizvodnju električne energije, biološkoj apsorpciji teških metala iz otpadne ili vegetativne vode; proizvodnji lakog građevinskog materijala, bioaktivnih peptida, kao životinjsko hranivo (najviše do 10% od ukupne ishrane) itd.

Otpadna voda je sporedni proizvod koji, ukoliko se ne tretira i ne skladišti pravilno i pravovremeno, ima najznačajniji negativan uticaj na životnu sredinu. Neki od načina valorizacije otpadnih voda su izdvajanje polifenola i time prečišćavanje vode koja je ponovo upotrebljiva. Ovim postupkom se dobija koncentrovani rastvor koji sadrži organske supstance velike molekularne težine, obogaćene polifenolnim jedinjenjima korisnim za kozmetičku, prehrambenu i farmaceutsku industriju, proizvodnju biofenola, enzima lipaze, etanola, metana. Veoma je interesantna sve češća upotreba otpadne vode u proizvodnji cigli i opeka. Otpadna voda je bogat izvor bioaktivnih komponenti i prirodnih fenola, kao što su hidrokisitirosol, tirosol i oleuropein, i koji ekstrahovani iz otpadne vode, se mogu koristiti u kozmetičkoj industriji kao aktivni UV filteri.

Brojni su prijedlozi tehnoloških rješenja u valorizaciji sporednih proizvoda koji imaju karakter laboratorijskih ili eksperimentalnih, a rjeđe industrijskih, tj. šire primjenjivih u praksi. Zajednička su dva opšta pristupa prilikom valorizacije ovih proizvoda: izdvajanje dragocjenih, dalje upotrebljivih hemijskih jedinjenja, kao i konverzija sporednih proizvoda u krajnje rezidue koje nemaju negativan uticaj na životnu sredinu.

Upravljanje ovim otpadom je izazovan poduhvat, kako sa ekološke, tako i sa ekonomske tačke gledišta. Brojni su tehnološki i ekonomski izazovi koji moraju biti prevaziđeni kako bi valorizacija sporednih proizvoda dobila širi spektar, te je neophodno da dalja istraživanja predlože jednostavnije, sigurnije i ekonomski isplativije načine valorizacije. Takođe, zakonska legislativa u oblasti maslinarstva, obnovljivih izbora energije i upravljanja otpadom jedne države mora biti usklađena sa inovacijama u tehnologiji i time omogućiti sprovođenje holističkog sistema, jedinog opravdanog pristupa.

U Crnoj Gori, otpadom iz maslinarstva i proizvodnje maslinovog ulja se upravlja uglavnom na pogrešan način. Nedavna studija je pokazala da se u Crnoj Gori na godišnjem nivou iz proizvodnih pogona na

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

KUĆA MASLINA
HOUSE OF OLIVES

  @kucamaslinabar

primorju stvori oko 600 m³ otpadne vode, odnosno oko 1400 tona čvrstog otpada (suve komine). Naime, biomasa koja ostaje nakon rezidbe se rješava loženjem na otvorenom, i pored zabrana koje su na snazi, dok pogoni za proizvodnju maslinovog ulja velike količine komine odlažu na otvorenom, bez tretiranja, te navedeni otpad dolazi do zemljišnih i vodnih resursa, čime ugrožava ukupan biodiverzitet. Trenutno je na teritoriji Opštine Bar izgradnja peletare za kominu koja ostaje nakon proizvodnje maslinovog ulja (izvođač radova – d.o.o. Barska uljara, donator – Fond za inovacije Crne Gore) i time se otvara mogućnost saradnje, čime bi proizvodni pogon „Kuće maslina“ bio znatno rasterećen otpada koji će se stvarati u toku sezone.

Izvor: Caffè Montenegro, Vedran Ilić, MDS Company

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

5. ORGANIZACIONA STRUKTURA RADA DRUŠTVA „KUĆA MASLINA“

5.1. Multifunkcionalni objekat Kuće maslina u Starom Baru

Multifunkcionalni poslovni objekat „Kuća maslina“ nalazi se na katastarskoj parceli br. 1075/2, list nepokretnosti br. 982 KO Stari Bar, kao svojina države Crne Gore. Površina parcele na kojoj je sagrađena predmetna nepokretnost iznosi 891.78 m², dok je bruto građevinska površina objekta 1.087,92 m². Spratnost objekta je S+P+1.

Shodno Članu 1 Ugovora o davanju na korišćenje nepokretnosti bez naknade, predmetna nepokretnost će se koristiti kao administrativni, edukativni i proizvodni centar za razvoj maslinarstva u Crnoj Gori, kroz aktivnosti koje će imati za cilj prenošenje znanja i iskustava u proizvodnji maslinovog ulja, podizanja novih i održavanja postojećih zasada maslina, proizvodnju ekstra-djevičanskog maslinovog ulja, prodaju lokalnih proizvoda od masline i maslinovog ulja, kao i drugih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda vrhunskog kvaliteta.

Odlukom o određivanju lokacije sa elementima urbanističko-tehničkih uslova za izgradnju lokalnog objekta od opšteg interesa Opštine Bar (br. 01-2850, od 25.09.2017. godine), određen je programski zadatak za izradu glavnog projekta za poslovni objekat „Kuća maslina“, te je projektovano da isti sadrži:

- Prostoriju za smještaj mlina za preradu maslina;
- Skladišni prostor;
- Izložbeno-prodajni prostor;
- Prostoriju za degustaciju;
- Multifunkcionalnu salu za seminare i radionice;
- Kancelarije;
- Sanitarne i prateće prostorije.

Poslovni objekat „Kuća maslina“ izgrađen je u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o higijenskim zahtjevima za hranu životinjskog ili biljnog porijekla izdatim od strane resornog ministarstva, te u skladu sa procedurama HACCP (Procjena rizika i kritične kontrolne tačke), što je imperativ u industriji proizvodnje hrane.

Svakako, „Kuća maslina“ DOO Bar će svoje poslovanje ostvariti u punom kapacitetu onda kada bude nabavljena oprema za preradu, pakovanje i skladištenje maslinovog ulja u mašinskom pogonu našeg centra. Nakon što nas je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede obavijestilo da će jedna polovina finansijskih sredstava neophodnih za nabavku prethodno navedene opreme biti planirana kroz adekvatnu

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

agrobudžetsku liniju za 2025. godinu (a na osnovu negativnog mišljenja Ministarstva finansija Crne Gore, koje je izdato na zahtjev resornog ministarstva za davanje saglasnosti za sufinansiranje linije za proizvodnju maslinovog ulja), Opština Bar je prepoznala značaj što skorije nabavke predmetne opreme i iskazala spremnost da obezbijedi sredstva za ovu namjenu iz dijela kapitalnog budžeta za 2024. godinu.

Tabela 5: Tehnička specifikacije opreme koja će činiti pogon za proizvodnju i pakovanje maslinovog ulja u „Kući maslina“

Naziv opreme ili usluge	Tehničke specifikacije	Komad
Odstranjivač nečistoća sa ploda masline (prođuvavanje, pranje, izdizanje ploda)	<ul style="list-style-type: none"> DLE TF 380V TF 50HZ	1
Linija za proizvodnju maslinovog ulja kapaciteta 200 kg do 250 kg mehaničkim postupkom hladnog centrifugiranja na dvofaznom dekanteru	<ul style="list-style-type: none"> 25 kW trofazna linija 380V 50HZ Mlin sa noževima kapaciteta 250 kg/h, montiran na okviru, sa pumpom Dekanter sa 2.0 osovinom pokrivenom poklopcem od nerđajućeg čelika Elektro-orman sa kontrolom temperature, pritiska i slično Cijevi od inoxa Vakuum pumpa za mješače Kompresor za vazduh	1
Posuda za prikupljanje maslinovog ulja, sa ugrađenim inverterom i pužnom ekscentričnom pumpom	<ul style="list-style-type: none"> CP.1 MF 220V	1
Pumpa za izbacivanje otpada nakon prerade maslina	<ul style="list-style-type: none"> PSS.1 TF_KW.1.5	1
Filter presa za dvostruko filtriranje maslinovog ulja nakon proizvodnje	<ul style="list-style-type: none"> Filter presa sa 20 ploča napravljenih od hemijski inertnog kopolimerskog polipropilena pod nazivom moplén, dimenzija 40 cm x 40 cm, sa mehanizmom za dvostruku filtraciju	1
Monoblok automatska punilica i čepilica za maslinovo ulje sa dvije nozle	<ul style="list-style-type: none"> Mogućnost punjenja flaša zapremine od 250 ml do 5 litara	1

	<ul style="list-style-type: none"> • Mogućnost začepeljivanja boca čepovima prečnika 10 mm, 14 mm, 16 mm i 18 mm • Kapacitet punjenja 120 litara po času • 62 cm x 45 cm x 70 cm l • 45 kg	
Ručna etiketirka za okrugle i četvrtaste boce za maslinovo ulje	<ul style="list-style-type: none"> • 54 cm x 37 cm x 25 cm • 8.6 kg	1
Inox spremnik za ulje 50 litara	<ul style="list-style-type: none"> • Specijalizovan za maslinovo ulje	5
Inox spremnik za ulje 100 litara	<ul style="list-style-type: none"> • Specijalizovan za maslinovo ulje	3
Inox spremnik za ulje 150 litara	<ul style="list-style-type: none"> • Specijalizovan za maslinovo ulje	2
Organizacija instalacije i montaže opreme	<ul style="list-style-type: none"> • Obezbjedivanje redovnog servisa i nabavke rezervnih djelova	1
Organizacija transporta do mašinskog pogona	<ul style="list-style-type: none"> • Lokacija: KUĆA MASLINA DOO • Ul. 9. januara 211A • 85000 Bar, Crna Gora	1
PROCIJENJENA VRIJEDNOST NABAVKE	150.000,00 € bez PDV-a	

PODRUM

Podrum „Kuće maslina“ takođe je višenamjenski prostor. Naime, u podrumu će biti smješten pogon za punjenje, pakovanje i etiketiranje proizvoda (flaširanje, začepeljivanje, etiketiranje), skladišni prostor za repro-materijal (flaša, čep, navlaka, etiketa, kartonska kutija, streč-folija, paleta). U pogonu je smještena tehnička prostorija za rukovaoca pogona za pakovanje i ekspedit gotovog proizvoda, uz toalet. Pogon će biti opremljen polu-automatskom punilicom i čepilicom za flaše, aparatom za postavljanje termoskupljajućih kapica (navlaka), automatskom etiketirkom za lijepljenje komplet etiketa po obimu cilindrične ambalaže sa datumarom, te dovoljnom količinom neophodne ambalaže. Do ovog dijela je omogućen dolazak vozila za odvoz, odnosno ekspedit gotovog proizvoda.

Punjenje i etiketiranje maslinovog ulja može se obavljati opremom koja je automatska, ili poluautomatska za manje kapaciteta, a koja treba biti implementirana u poslovnom objektu „Kuća maslina“. Oprema se postavlja kontinuirano, tj. u nizu, s obzirom da je proces linearan.

Staklena ambalaža za pakovanje maslinovog ulja mora biti namjenskog tipa od tamnog stakla, kao i prilagođenog oblika, sa mogućnošću apsorpcije utraljubičaste svjetlosti, kako bi ulje moglo biti adekvatno sačuvano. Takođe, propisane su i posebne karakteristike aluminijskog čepa koji se može koristiti za

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

maslinovo ulje, i neophodno je da u njemu bude integrisan i PVC dozator, radi lakše upotrebe. Prazan prostor iznad ulja u boci može se ispuniti inertnim gasom koji štiti maslinovo ulje i usporava oksidacione procese.

Spakovane flaše se deponuju u natron ambalažu različite unutrašnje podijeljenosti (kartonsko saće za 6-8-12 staklenih flaša različite zapremine), kako bi se onemogućilo sudaranje i eventualno oštećivanje istih prilikom transporta. Zatvorena kartonska ambalaža mora sadržati sve potrebe podatke o proizvodnji i samom proizvodu, te postavljenu strelicu za vertikalno deponovanje ambalaže. Zapakovano maslinovo ulje se polaže u depo gotovih proizvoda gdje je obezbijedena stalna temperatura od 15 °C do 18 °C, dok se ekspedit gotovog proizvoda vrši utovarom ove ambalaže u transportno vozilo.

U ovom prostoru, nalaze se i garderoberi predviđeni za osam radnika/ca. Ovaj dio proizvodnog ciklusa je prilagođen licima sa posebnim potrebama, te su njihov sanitarni čvor i garderoba postavljeni na ovoj etaži.

Takođe, u pogonu se nalazi sanitarna kada predviđena za punjenje kominom i vegetativnom vodom, odnosno nusproizvodima (tj. otpadom – komina i vegetativna voda) koji nastaje prilikom proizvodnje maslinovog ulja. Osim toga, predviđena je evakuacija otpada cistijernom (pužnim elevatorom) kada se ista napuni do optimalne mjere. Ne preporučuje se upotreba traktorske ili druge prikolice, kao ni kontejnera, gdje bi se vršilo direktno ubrizgavanje komine poslije procesa izdvajanja maslinovog ulja, s obzirom da bi to predstavljalo kako ekološki, tako i estetski problem.

PRIZEMLJE

U prizemlju „Kuće maslina“ smješteno je jezgro proizvodnog procesa, odnosno linija za proizvodnju djevičanskih maslinovih ulja.

Tehnološki proces za proizvodnju maslinovog ulja (od prihvata maslina do iznošenja proizvedenog maslinovog ulja) sastoji se od sljedećih faza, kako je opisano u nastavku. Prestigli plodovi maslina prihvataju se u prostoriju za skladištenje (tzv. prostorija za prijem maslina), s tim što se iz transportnog sredstva pretovaraju u plastične korpe zapremine 30 litara ili cca 20 kg maslina. Korpe, odnosno perforirane gajbe, se prihvataju peletarom sa ugrađenom baždarenom digitalnom vagom i štampačem. Izvagane korpe, obilježene imenom vlasnika i izvaganom količinom odlažu se u prostor uljare, gdje čekaju na redosljed za preradu, ali ne duže od 5 do 10 sati.

Proizvodni sistem sastoji se od:

- Elevatora, tj. podizača maslina do odstranjivača lišća (odlišćivača) i prihvatnog koša sa mehanizmom za odstranjivanje lišća (po principu strujanja vazduha iz usisnog ventilatora, pomoću kojeg se plod masline oslobađa od zaostalih listova dopremljenih zajedno sa ubranim maslinama i odvodi ih u zatvoreni prostor za otpad) i pranje plodova (peračica maslina) sa ciljem odstranjivanja

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

svih nečistoća (pretežno zemljanih ostataka, ali i pijeska, kamenčića, itd). Odstranjivanje lišća se vrši radi smanjenja sadržaja hlorofila u ulju, koje može pri svjetlosti biti uzrok oksidacijskog kvarenja maslinovog ulja. Takođe, odstranjivanje lišća se vrši sa ciljem sprečavanja prelaska fenolne komponente verbaskozid u maslinovo ulje, koje utiče na miris i gorčinu maslinovog ulja. Pranje plodova se vrši vodom obogaćenom vazdušnim mjehurićima, čime se višestruko povećava efekat čišćenja površine masline, dok mlaz čiste vode iz tuša ujedno pomaže pročišćavanju rezervoara sa glavnom vodom za pranje. Ne peračici se glavna voda za ispiranje mijenja 1-2 puta, u zavisnosti od stanja maslina, što znači da je ukupno potrebno cca 2000 litara vode na dan, u sezoni prerade maslina.

- Elevatora maslina do mlina i električnog mlina (npr. mlina čekićara, zupčastog mlina ili mlina sa diskovima) za usitnjavanje ploda masline. U ovoj fazi, vrši se drobljenje i usitnjavanje ploda masline kako bi se dobila homogena masa, odnosno tijesto koje se sastoji od vode, ulja i čvrste faze (komina). Prednost metalnog mlina je što se njime postiže visok radni kapacitet, neprekidan i automatizovan rad, čime se značajno smanjuje potreba za upošljavanjem dodatnog radnog osoblja, a postižu optimalni higijenski standardi. Ovaj mlin svojom instalisanom snagom treba da ima dovoljan kapacitet da samelje 450 kg maslina od 8 do 12 minuta, što je koordinasano sa vremenskim okvirom koji je neophodan da se pristiglo tijesto pravilno izmiješa i pošalje u proces centrifugiranja.
- Pumpe za prenos samljevenog ploda masline (pužasta mono pumpa) do mješača (tzv. malaksera), gdje se vrši miješanje tijesta, sa ciljem pripreme tijesta za odvajanje čvrstog od tečnog tijela. Postupak se sastoji od neprekidnog i sporog miješanja tijesta, kako bi se povećala količina „slobodnog ulja“, spajajući sitne kapljice u veće kapi ulja, oslobađajući ih iz međucelijskog prostora (citoplazma i vakuola). Sa ciljem proizvodnje ekstra-djevičanskog maslinovog ulja, miješanje tijesta se sprovodi na maksimalnoj temperaturi od 27°C (a poželjna je još niža temperatura). Radnik mora pratiti vrijeme miješanja, temperaturu u mikserima, pri čemu pritisak tople vode ne smije biti veći od 0,6 bar-a.
- Pumpe za punjenje izmiješanog tijesta u centrifugu i centrifugalni dekanter, čiji je zadatak odvajanje tečnog od čvrstog dijela tijesta u procesu kontinuirane centrifugalne ekstrakcije. Usljed razlike specifične težine između komine, vode i ulja, dolazi do razdvajanja tečne od čvrste faze. Proizvodnja maslinovog ulja će se vršiti postupkom hladnog centrifugiranja, odnosno bez dodavanja tople vode, i to postupkom u dvije faze, čime se dobija maslinovo ulje odgovarajućih organoleptičkih svojstava i visokog sadržaja antioksidanasa (vrhunski kvalitet i oksidativna stabilnost). Ovim procesom čuvaju se polifenolna jedinjenja u maslinovom ulju, koja su topljiva u vodi. Kao nusproizvod javlja se otpadna vegetativna voda sa kominom, koja je obogaćena sa cca 60% vegetativne vode i predstavlja odličnu početnu sirovinu za dalje korištenje.
- Glavnog razvodnog ormara za automatsko praćenje i kontrolu procesa proizvodnje ekstra-djevičanskog maslinovog ulja. Nadomak linije za proizvodnju maslinovog ulja, smješten je magacinski prostor za lagerovanje maslinovog ulja, izgrađen u skladu sa najsavremenijim

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

tehnološkim dostignućima. Osim magacinskog prostora, obezbijeđen je i natkriveni prostor za prihvat i vaganje maslina, prostor za skladištenje maslinovog ulja u inox posudama na kontrolisanoj temperaturi od 15 °C do 18 °C, te muška i ženska garderoba sa sanitarnim čvorovima. Nakon detaljne analize tržišta, pripremljena je specifikacija opreme za preradu, pakovanje i skladištenje maslinovog ulja.

Osim proizvodnog pogona, u prizemlju je smješten Kuća maslina“ DOO u Starom Baru, pušten je u rad i prodajno – izložbeni salon sa više od 500 poljoprivredno – prehrambenih proizvoda i ručno izrađenih suvenira od prirodnih materijala, koji pričaju priče vrijednih crnogorskih poljoprivrednika i zanatlija, od juga do sjevera našeg bisera Mediterana. Reakcije maslinara, ostalih poljoprivrednih proizvođača, ali i svih turista i posjetilaca su veoma pozitivne, te svakog dana su sve uvjereniji u činjenicu da je ovo njihov dom i jezgro poljoprivrede u kom su ispoštovani svi međunarodni standardi i koji kvalitetom može parirati svjetskim centrima u oblasti ekološke poljoprivredne proizvodnje i prodaje prehrambenih proizvoda koji promovisu autohtona bogatstva crnogorske sofe. Prodajno-izložbeni salon broji preko 500 artikala poljoprivredno-prehrambenog porijekla, i to: ekstra-djevičanska i djevičanska maslinova ulja, aromatizovana maslinova ulja, stone masline, med i pčelinji proizvodi, sir i mliječni proizvodi, suveniri od maslinovog drveta, domaći sokovi, sirupi, džemovi i likeri, morska i jezerska riba, kozmetički i farmaceutski proizvodi na bazi maslinovog ulja i drugih autohtonih biljnih vrsta, kao i brojne delicije.

U prizemlju, smješten je garderober za zaposlene u proizvodnom pogonu, kao i u izložbeno-prodajnom salonu „Kuće maslina“, toalet za zaposlene, toalet za posjetioce i za lica sa otežanim kretanjem, kao i agregat. Ulaz je ukrašen otvorenim dvorišnim prostorom sa starim stablom masline (centralni i simbolični motiv) koje svečano dočekuje sve posjetioce. I ovaj dio je snabdjeven sanitarnim čvorom, a za lica sa posebnim potrebama isti je predviđen u aneksu gdje se nalazi prostor agregata.

Izložbeno-prodajni prostor u „Kući maslina“ u Starom Baru se nalazi na prizemlju objekta i iz njega se pružaju vizure ka Starom Baru, a karakteriše ga: otvorenost, kao i istovremena povezanost sa ostalim prostorijama na etaži.

SPRAT

Na spratu „Kuće maslina“, smješten je edukativno-administrativni prostor. Naime, ovdje se nalazi centralna multifunkcionalna sala značajnog kapaciteta, u zavisnosti od namjene, prilagođena organizaciji sastanaka, seminara, okruglih stolova, edukativnih radionica, stručnih i naučnih konferencija, panela, treninga, kurseva i drugih događaja, bilo da su zatvoreni ili otvoreni za medije i javnost. Multifunkcionalna sala, kapaciteta 120 posjetilaca, u potpunosti je tehnički opremljena savremenim monitorima za video prezentacije. Opremanjem i stavljanjem u funkciju ovog prostora, omogućava se radni ambijent koji će biti dostupan prvenstveno svim udruženjima maslinara Crne Gore, sa ciljem održavanja radnih sastanaka, najave i promocije raznih aktivnosti i projekata, održavanja edukativnih skupova i slično.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

KUĆA MASLINA
HOUSE OF OLIVES

  @kucamaslinabar

Osim udruženjima maslinara, multifunkcionalna sala će biti dostupna svim drugim udruženjima poljoprivrednih proizvođača, nevladinim organizacijama i organizacijama civilnog društva, organima lokalnih uprava, kao i resornih ministarstava, te pravnim licima. U „Kući maslina” nalazi se prostor specijalno dizajniran za potrebe svih maslinara, poljoprivrednih proizvođača, umjetnika, edukatora, preduzetnika, startupova i digitalnih nomada. „Klub maslinara“ opremljen je za sve one koji žele da rade na razvoju i promociji specifičnih znanja i vještina. Ovdje možete pronaći prijatno mjesto za rad, inspiraciju za bolju kreativnost, motivaciju za stvaranje i širenje mreže kontakata. „Klub maslinara“ osmišljen je za sve koji žele da kreiraju ili promovišu svoju djelatnost u mirnom i profesionalnom ambijentu, estetski uklopljenom u Stari Bar, sa akcentom na inovativnost i multifunkcionalnost. „Kuća maslina“ je idealan prostor za održavanje radionica, seminara, obuka, treninga, informativnih dana, stručnih i naučnih skupova, degustacija maslinovih ulja i ostalih domaćih proizvoda, ali i za organizaciju brojnih kulturno-umjetničkih događaja i posjeta za turiste i sve ljubitelje masline i maslinovog ulja. Radom „Kuća maslina“ povećava se znanje i informisanost lokalnih proizvođača, te podiže svijest potrošača o značaju ovih proizvoda vrhunskog kvaliteta. „Kuća maslina“ mjesto je okupljanja maslinara, ali i drugih poljoprivrednih proizvođača, idealan prostor praktične obuke učenika i studenata poljoprivrednih i prehrambenih fakulteta, te stručna jedinica koja u saradnji sa naučnim i istraživačkim centrima u zemlji i regionu omogućava sticanje novih i inovativnih znanja i vještina koje će doprinijeti proizvodnji maslinovog ulja što boljeg kvaliteta i u što većim količinama.

Osim ove prostorije, na spratu „Kuća maslina“ nalaze se dvije kancelarije opredijeljene za upravu poslovnog objekta „Kuća maslina“, kao i kancelarija (prvi sprat, lijevo, površine 20 m²) koja se daje na nesmetano korišćenje službenicima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, shodno članu 3 Ugovora o davanju na korišćenje nepokretnosti bez naknade.

Uz ovaj blok, nalaze se i čajna kuhinja i sanitarni čvor (muški, ženski i onaj namijenjen licima smanjene pokretljivosti, za koje je predviđena i adekvatna podizna platforma). S obzirom na edukativnu funkciju objekta u ovom dijelu i otvorenost objekta za posjetioce, ne postoji stroga podjela zona za rad, edukaciju i posjete.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

KUĆA MASLINA
HOUSE OF OLIVES

  @kucamaslinabar

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

KUĆA MASLINA
HOUSE OF OLIVES

  @kucamaslinabar

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

5.2. Akcioni plan programskih aktivnosti društva u 2025. godini

U toku 2025. godine, „Kuća maslina“ DOO će biti usmjerena ka formiranju proizvodnje djelatnosti, što uključuje montažu i instalaciju linije za preradu i pakovanje maslinovog ulja, uz istovremeno opremanje pakeraja i prostora za ekspedit proizvoda. Cilj uprave biće kreiranje brenda ekstra-djevičanskog maslinovog ulja „Kuća maslina“, u prvoj godini proizvodnje sačinjeno isključivo od autohtone sorte Žutica (monosortno ekstra-djevičansko hladno cijeđeno maslinovo ulje). U saradnji sa brojnim ugostiteljskim objektima, trgovačkim lancima, ali prevashodno sopstvenim prodajnim salonima (u Starom Baru i na Mirovici), biće ostvarena prodaja istog. Osim navedenog proizvoda, logo „Kuća maslina“ krasí i brojne suvenire od maslinovog drveta, te predstavlja nezamjenjiv dio korporativnih poklona djelatnika našeg grada, ali i cijele Crne Gore. Takođe, „Kuća maslina“ DOO radi na kreiranju nacionalnog poklona, sačinjenog od domaćeg proizvoda, u saradnji sa kompanijom „13. jul – Plantaže“ i „Kuća meda“.

„Kuća maslina“ zavrijedila je status brenda u Baru, ali u Crnoj Gori, te sve češće biva prepoznata od strane Opštine Bar, lokalnih sekretarijata i službi, preduzeća čiji je osnivač Opština Bar, lokalnih udruženja poljoprivrednih proizvođača i drugih nevladinih organizacija, te brojnih institucija i organizacija u Crnoj Gori, kao savršeno mjesto za organizaciju manifestacija naučnog obrazovnog, poljoprivrednog, kulturno-umjetničkog i turističkog karaktera.

„Kuća maslina“ planira prvo izdanje časopisa „Kuća maslina“, koje će obrađivati teme iz oblasti maslinarstva, proizvodnje maslinovog ulja, oleoturizma i svih ostalih zanimljivosti iz zemlje, regiona i inostranstva, koji će uticati stimulatívno na domaće poljoprivredne proizvođače, koji su novi u ovoj oblasti proizvodnje ili posjeduju značajno iskustvo. Neizostavna aktivnost uz navedenu je i kreiranje digitalne rute „Putevi maslina kroz objektiv Kuće maslina“, u saradnji sa planinarskim organizacijama i lokalnom turističkom organizacijom Bara. Brojne književne večeri, izložbe likovnih i vajarskih djela, izložbe fotografija, promocije glasila, rezultata naučnih istraživanja i slični događaji biće smješteni u „Kuću maslina“ i u toku 2025. godine. Podstaknuti uspješnom organizacijom u toku 2024. godine, manifestacije „Dani nematerijalne kulturne baštine Bara“, „Veče crnogorske sofre“, Festival dječjeg stvaralaštva i stvaralaštva za djecu „Susreti pod Starom maslinom“, kao i nezaobilazna „Maslinijada“ po kojoj se Bar prepoznaje nastaviće da grade status renomiranih događaja, koji obogaćuju kulturno-umjetničku, ali i poljoprivrednu sliku i ponudu našeg Bara.

U saradnji sa krovnom institucijom u oblasti maslinarstva i proizvodnje maslinovog ulja, Međunarodni savjet za maslinu (IOC, sa sjedištem u Madridu, Španija), „Kuća maslina“ planira organizaciju internacionalnog događaja, kada će se u „Kuću maslina“ okupiti akteri iz oblasti maslinarstva iz svih zemalja članica IOC-a. Ovo je prva međunarodna konferencija na ovom nivou u Crnoj Gori koju organizuje IOC, i od nemjerljivog je značaja da „Kuća maslina“ bude domaćin navedenog događaja. Edukativne radionice u oblasti agrotehničkih mjera, proizvodnje maslinovog ulja, kvaliteta maslinovog ulja, te valorizacije otpada biće redovno organizovane i uvijek otvorene za sve zainteresovane poljoprivredne proizvođače. „Kuća maslina“ će pružiti i edukativne radionice za zaposlene u maslinarskom sektoru kompanije „13. jul – Plantaže“, kako važan dio interne kadrovske politike i podizanja znanja zaposlenih. „Kuća maslina“

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

KUĆA MASLINA
HOUSE OF OLIVES

  @kucamaslinabar

započela je program podizanja znanja svih predškolaca, osnovaca i srednjoškolaca ponudom obilaska Stare masline na Mirovici i „Kuće maslina“ u Starom Baru, gdje imaju priliku da čuju pojedinci iz tradicionalnog i savremenom maslinarstva.

Takođe, u saradnji sa kompanijom „13. jul – Plantaže“, pokrećemo projekat „Rejonizacije geografskog maslinarskog područja u Crnoj Gori“, s obzirom da je postojeća rejonizacija maslinarskog područja Crne Gore zastarjela i ne oslikava realno stanje na terenu. Stoga, predstavnici kompanija „Kuća maslina“ i „13. jul – Plantaže“ došli su na ideju da bi, po ugledu na rejonizaciju vinogradarskog područja Crne Gore, trebali pristupiti implementaciji ovog projekta u sektoru maslinarstva, što će višestruko doprinijeti pozicioniranju svih maslinovih ulja Crne Gore kako na domaćem, tako i na inostranom tržištu. Zatim, zaštita porijekla autohtonog proizvoda i apliciranje za seme kvaliteta će biti moguće nakon nove rejonizacije, koja će dati tačan prikaz sorte strukture maslinarskog područja Crne Gore. Uz podršku akademske zajednice – Biotehničkog fakulteta Univerziteta Crne Gore i Fakulteta za prehrambenu tehnologiju, bezbjednost hrane i ekologiju Univerziteta Donja Gorica, kao i uz pomoć iskusnih stručnjaka iz ove oblasti, predstavnika Mediteranskog agronomskog instituta u Bariju (CIHEAM Bari), a prvenstveno predstavnika Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, smatramo da nova maslinarska rejonizacija može biti uspješno završena u roku od 24 mjeseca od dana početka implementacije.

Kako prodajni salon „Kuće maslina“ obuhvata više od 500 proizvoda poljoprivredno-prehrambenog porijekla, „Kuća maslina“ postavlja temelje u izradi prvog crnogorskog kataloga monosortnih i višesortnih maslinovih ulja svih registrovanih poljoprivrednih proizvođača, maslinara i proizvođača maslinovih ulja, koji će predstavljati osnov za saradnju, ali i osnov za formiranje Nacionalnog udruženja maslinara, te zajedničkog učešća na internacionalnim takmičenjima, projektima EU i drugih donatora. „Kuća maslina“ će dati značajan doprinos i u smještanju crnogorskih maslinovih ulja na top rang liste svjetskih maslinovih ulja (NYIOOC, Flos Olei, itd).

„Kuća maslina“ postaje sve prepoznatljivija institucija savjetodavnog karaktera, kako iz oblasti maslinarstva, tako i iz oblasti drugih poljoprivrednih grana, te će nuditi usluge davanja usmenog i pisanog agronomskog savjeta (mišljenja), izlazak na teren na teritoriji opštine Bar i na teritoriji drugih opština i gradova, izrada naučno-tehničkih elaborata, tehničkih crteža, proizvodnih proračuna, uvezivanje korisnika sa ekspertima sa nacionalnom i međunarodnom nivou i slično.

„Kuća maslina“ će započeti pripremne aktivnosti na popisu stabala maslina na teritoriji Opštine Bar, odnosno na izradi katastra maslina. Prvi korak je prikupljanje podataka o maslinarima i katastarskim parcelama, sa preciznom evidencijom tačnih geografskih koordinata i položaja stabala, koristeći GPS ili dron tehnologiju. Zatim je neophodno pristupiti kategorizaciji stabala, utvrđivanju broja i prosječne starosti, kao i stepena održavnosti maslinjaka. U odnosu na to, predložićemo šemu pravljenja proračuna – procjene potrebne radne snage u uzgoju maslinjaka i proizvodnji maslinovog ulja. Svi podaci će biti pohranjivani u digitalnu bazu podataka, koja omogućava lako upravljanje i ažuriranje informacija. Na osnovu podataka o stanju maslinjaka, može se napraviti model za predviđanje godišnjeg prinosa maslina. Dakle, ideja katastra

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

maslina nije samo izvršiti popis stabala i dobiti konačan broj, već izvršiti integraciju cijelog procesa, od proizvodnje do prerade, uz optimizaciju resursa i potencijalno iznalaženje dopunskih izvora prihoda.

U narednoj tabeli, prikazan je Akcioni plan programskih aktivnosti društva u 2025. godini, u skladu sa Akcionim planom programskih aktivnosti društva, shodno Planu upravljanja „Kućom maslina“ od 2024. do 2028. godine.

Tabela 6: Akcioni plan programskih aktivnosti društva u 2025. godini

A.1 Operativni cilj 1: Staviti u rad proizvodni pogon „Kuće maslina“ i organizovati preradu maslina, skladištenje, pakovanje i distribuciju maslinovog ulja			
Aktivnosti i rezultati	Indikatori rezultata	2025	Verifikacija
A1.1 – Montaža i instalacija linija za preradu i pakovanje maslinovog ulja	Broj sistema puštenih u rad	1	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“
A1.2 – Donošenje Odluke o preradi maslina i pakovanju maslinovog ulja po promotivnim uslovima	Količina prerađenih maslina	75t	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“ Evidencija prerade
A1.3 – Opremanje i otvaranje prodajno-izložbenog prostora u „Kući maslina“	Broj izloženih proizvoda	600	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“ Evidencija prodaje
A1.4 – Uspostavljanje sistema upravljanja kvalitetom i bezbjednosti proizvodnje maslinovog ulja	Količina proizvedenog EDMU	8.5t	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“
A1.5 – Sticanje povjerenja novih komitenata kroz implementaciju marketing plana	Broj komitenata	180	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“ Evidencija prerade
A.2 Operativni cilj 2: Uspostaviti konkurentnost domaćeg proizvoda, maslinovog ulja „Kuće maslina“, na domaćem i regionalnom tržištu kroz kontinuirano povećanje kvaliteta i kvantiteta			
Aktivnosti i rezultati	Indikatori rezultata	2025	Verifikacija
A2.1 – Uvođenje maslinovog ulja „Kuće maslina“ u trgovačke lance, restorane i hotele širom Crne Gore	Broj prodatih flaša maslinovog ulja	2000	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“
A2.2 – Učešće na sajmovima, festivalima, salonima i takmičenjima u zemlji i inostranstvu	Broj osvojenih nagrada i priznanja	1	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“
A2.3 – Ispunjavanje uslova za registraciju žiga, vizuelne identifikacije i šeme kvaliteta	Broj odobrenih identifikacija	1	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“
A.3 Operativni cilj 3: Podizanje svijesti lokalnih proizvođača i potrošača o važnosti usvajanja i implementacije intenzivnijih agrotehničkih mjera i savremenih metoda proizvodnje, lagerovanja i pakovanja maslinovog ulja			
Aktivnosti i rezultati	Indikatori rezultata	2025	Verifikacija
A3.1 – Održavanje edukativnih sesija u saradnji sa domaćim i inostranim stručnjacima za maslinarstvo i kvalitet maslinovog ulja	Broj organizovanih sesija	2	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

A3.2 – Objavljivanje materijala, brošura, uputstava, stručnih radova, video i online alata	Broj publikovanih dokumenata	4	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“ Publikovan materijal
A3.3 – Učešće na međunarodnim stručnim konferencijama sa lokalnim proizvođačima	Broj međunarodnih edukacija	2	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“
A.4 Operativni cilj 4: Inkorporirati maslinarstvo kao neraskidivu komponentu održivog turističkog razvoja primorskih opština kroz saradnju sa institucijama i organizacijama turizma i kulture			
Aktivnosti i rezultati	Indikatori rezultata	2025	Verifikacija
A4.1 – Razvoj interaktivne online mape „Putevi maslina“ na teritoriji Bara i Crnogorskog primorja	Broj kreiranih mapa	1	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“
A4.2 – Razvoj turističke rute koja obuhvata posjetu „Kući maslina“ i degustaciju proizvoda	Broj posjeta turista „Kući maslina“	20.000	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“ Broj izdatih ulaznica
A4.3 – Organizacija umjetničkih događaja u „Kući maslina“ (tematske izložbe slika, vajarskih djela, književne večeri, koncerti, predstave itd.)	Broj organizovanih događaja	15	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“
A.5 Operativni cilj 5: Promovisati učešće žena i mladih u maslinarstvu, rodnu i manjinsku ravnopravnost, socijalno uključivanje i razvoj lokalne zajednice u ruralnim područjima			
Aktivnosti i rezultati	Indikatori rezultata	2025	Verifikacija
A5.1 – Promovisati programe koji imaju za cilj uključivanje mladih, žena i ugroženih kategorija u poljoprivredu kroz tribine i pružanje mentorske podrške	Broj održanih tribina i broj održanih konsultativnih sastanaka	12	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“
A5.2 – Implementacija projekta povećanja broja zaposlenih iz ugroženih kategorija u saradnji sa Unijom poslodavaca CG i Zavodom za zapošljavanje CG	Broj zaposlenih lica kroz projekat osnaživanja	1	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“
A.6 Operativni cilj 6: Implementacija projekata finansiranih od strane domaćih i inostranih donatora koji imaju za cilj poboljšanje tehničko-tehnološkog standarda u primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj proizvodnji predmetnog sektora u saradnji sa naučnim i javnim institucijama koje podržavaju inovacije			
Aktivnosti i rezultati	Indikatori rezultata	2025	Verifikacija
A6.1 – Pisanje projektnih prijedloga koji imaju za cilj usvajanje savremenih znanja i inovativnih tehnologija u maslinarstvu i proizvodnji maslinovog ulja	Broj podnešenih projektnih aplikacija	6	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“
A6.2 – Usvajanje inovativnih tehnologija u oblasti maslinarstva i proizvodnje maslinovog ulja i prenošenje istih svim zainteresovanim stranama	Broj usvojenih inovativnih tehnologija u proizvodnji maslinovog ulja	2	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

A6.3 – Učešće u naučnim istraživanjima koja imaju za cilj rješenje realnih problema u maslinarstvu i proizvodnji maslinovog ulja (npr. alternativna rodnost, prisustvo bolesti i štetočina, stvaranje otpada, itd.)	Broj saradnji sa naučnim institucijama	2	Godišnji izvještaj „Kuće maslina“
---	--	---	-----------------------------------

5.3. Spomenik prirode: Stablo Stare masline (*Olea europaea* L.) na Mirovici u Baru

Nezamjenjivi dio turističkog, poljoprivrednog, vizuelnog, ali i duhovnog identiteta Bara predstavlja stablo Stare masline na Mirovici, smješteno nedaleko od magistralnog puta od Bara prema Ulcinju. Auru svetosti daje joj predanje da je kraj u kome se nalazi - Mirovica, dobio ime upravo po tome što su se pod njenom krošnjom mirili zavađeni. Da ova mogućnost ima izvjesno uporište i u nauci, pokazuju arheološki nalazi i analogije sa crnogorskim mjestima sličnog imena.

Projekat utvrđivanja starosti stabala masline na području Bara i Ulcinja je sproveden tokom 2014. i 2015. godine, u saradnji sa Šumarskim fakultetom Univerziteta u Istanbulu. Maslinari su aktivno učestvovali u realizaciji projektne aktivnosti, tj. utvrđivanja starosti 50 stabala za koje je procijenjeno da predstavljaju najstarija stabla maslina sa područja Bara i Ulcinja. Istraživanja su pokazala da je najstarije stablo Stare masline na Mirovici, čija utvrđena starost iznosi 2240 godina (2015. godine).

Stablo Stare masline stavljeno je pod zaštitu 1957. godine, prema tadašnjem Zakonu o zaštiti kulturno-istorijskih spomenika i prirodnih dobara. Iako je tada zaslužila zaštitu, ona dočekuje i svjedoči generacijama svojih sugrađana već više od dva milenijuma.

Prije četiri godine, Opština Bar je pokrenula postupak izrade stručne studije kod Agencije za zaštitu životne sredine u cilju proglašavanja zaštićenog prirodnog dobra. Skupština Opštine Bar je na sjednici održanoj 22.12.2020. godine donijela Odluku o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra: Spomenik prirode „Stablo Stare masline (*Olea europaea* L.) na Mirovici u Baru“.

Izmjenama i dopunama Odluke o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra: Spomenik prirode „Stablo Stare masline (*Olea europaea* L.) na Mirovici u Baru" („Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", 012/24 od 05.03.2024. godine) za upravljača spomenika prirode stablo Stare masline je određeno Društvo sa ograničenom odgovornošću „Kuća maslina" Bar.

Odlukom Skupštine opštine Bar broj 030-016/24-417 od 12.08.2024. godine, usvojen je Plan upravljanja Spomenikom prirode: Stablo Stare masline (*Olea europaea* L.) na Mirovici u Baru za period 2024 – 2028. godine, koji je pripremio Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj Opštine Bar, a na koji je Ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine dalo saglasnost.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

Godišnji program upravljanja dostavlja se organu lokalne uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine (Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj) do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu, a Izvještaj o realizaciji godišnjeg programa Upravljač dostavlja organu lokalne uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine do 01. marta tekuće godine za prethodnu godinu na davanje saglasnosti.

Nakon izrade Programa upravljanja Spomenikom prirode: Stablo Stare masline (*Olea europaea* L.) na Mirovici za periodu septembar – decembar 2024. godine, koji je Odbor direktora „Kuća maslina“ DOO Bar usvojio na VII sjednici broj 1-307/24-620 09 13.09.2024. godine, te dobijanja saglasnosti na isti od strane Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj broj 14-322/24-372 od 23.09.2024.godine upravljač – „Kuća maslina“ DOO Bar pripremio je Program upravljanja predmetnim spomenikom prirode za 2025. godinu.

Problemi u kondicionom stanju Stare masline na Mirovici primijećeni su još u drugoj polovini 2020. godine, dok su veoma evidentni postali u toku 2023. godine, kada je formirana Komisija za analizu stanja i predlaganja mjera od značaja za optimalan rast i razvoj stabla Stare masline od strane Predsjednika opštine Bar. Utvrđeno je da je glavni problem narušavanja zdravstvenog stanja ovog stabla visok nivo podzemnih voda ispod Stare masline, te je urađen čitav niz meliorativnih zahvata (izgradnja drenažnog rova i postavljanje drenaže za odvođenje površinskih i snižavanje nivoa podzemnih voda), nakon čega su izvršene redovne i sanitarne agrotehničke mjere.

U toku 2024. godine, primijećen je rast značajnog broja mladih izdanaka iz lateralnog dijela stabla Stare masline, što ukazuje na značajno poboljšanje kondicionog stanja ovog stabla, a što je uslovljeno brojnim sprovedenim mjerama, kao što su: smanjenje nivoa podzemnih voda, odvođenje površinskih voda u prostoru oko predmetnog stabla, sprovođenje niza agrotehničkih mjera (sanitarna rezidba, zaštita od bolesti i štetočina, unos zemljišne smješe, tj. kombinacije humusa i perlita, redovno održavanje zelenog pokrivača i slično). Osim navedenog, u toku oktobra 2024. godine, sproveden je proces konzervacije neživog dijela stabla Stare masline na Mirovici (prethodno stradalog usljed požara u toku XX vijeka), čime je poboljšana estetka vrijednost cjelokupnog kompleksa, ali i trajno zaštićen dio stabla od uticaja eksternih faktora (abiotički i biotički faktori).

Cilj ovog segmenta Programa je definisati prioritete aktivnosti koje je moguće sprovesti u području spomenika prirode u toku naredne kalendarske godine, a sa ciljem poboljšanja zdravstvenog stanja Stare masline, ali i u cilju dodatne valorizacije ovog prostora, kako u naučne i stručne, tako i u turističke svrhe. Jedan od osnovnih prioriteta društva „Kuća maslina“ DOO je poboljšanje stanja naše hraniteljice, u saradnji sa nacionalnim, regionalnim i inostranim ekspertima iz ove oblasti.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

5.3.1. Trenutno kondiciono stanje Stare masline na Mirovici

U periodu januara i februara 2024. godine, realizovani su građevinski, odnosno hidrotehnički radovi, na lokalitetu kod Spomenika prirode: Stablo Stare masline (*Olea europaea* L.) na Mirovici. Dakle, izvršeno je odvođenje podzemnih voda u šahtu iz koje se voda ispumpava u jedan otvoreni kanal. U istoj šahti su sa platoa usmjerene i sve površinske vode, a u šahti su ugrađene dvije pumpe (jedna radna i druga rezervna, a njihov rad je automatizovan). Ovim je spušten nivo podzemnih voda u krugu Stare masline na cca 1,5 metar od površine terena. Stručnim nadzorom je utvrđeno da je izvođač sve radove izveo u skladu sa propisanim mjerama, da su sve oštećene površine vraćene u prvobitno stanje, te da izvedeno stanje predstavlja tehnički korektno rješenje koje postiže željene rezultate.

Zatim, angažovan je inostrani ekspertski tim, pod vođstvom magistra fitomedicine, gđina Ivice Lađarević iz Istre, Hrvatska, za sprovođenje agrotehničkih mjera na stablu Stare masline na Mirovici, u posljednjoj nedjelji marta 2024. godine. Izvršena je zaštita stabla Stare masline, kao i ostalih stabala maslina u okviru zaštićenog prostora prirodnog dobra. Primijenjeni su sistemski preparati koji pomažu zaustavljanju zaraze, a sa ciljem očuvanja funkcije oboljelih listova, dok ne izrastu novi. Dalje, izvršena je rezidba stabla Stare masline, kao i sanitarna rezidba i otklanjanje vodopija sa ostalih stabala maslina, smještenih u okviru kompleksa zaštićenog prirodnog dobra. Ne želeći da dodatno iznuruju stablo koje je zabrinjavajućem kondicionom stablu, rezidbi se pristupilo koristeći komunalnu korpu za rad na visini. Izvršeno je odstranjivanje suvih tercijarnih i sekundarnih grančica i grana, dok je orezivanje primarnih grana izvršeno minimalno, isključivo onoliko koliko je bilo neophodno, kako bi se stimulisao rast novih, mladih izdanaka. Takođe, izvršeno je blago usijecanje kore stabla Stare masline, i tretiranje nanešenih rana hormonskim sredstvima koja stimulišu rast i pobuđuju spavajuće pupoljke. Svi rezovi su, bez odlaganja, premazani zaštitnim sredstvom (voćarski vosak).

Osim navedenog, izvršeno je nasipanje smješe humusa sa kvarcnim pijeskom sitnije i krupnije granulacije, u donjim zonama stabla, kako bi se stimulisao rast korijenovog sistema i adventivnog korijenja. Tim stručnjaka je predložio kontinuiran nastavak ove aktivnosti u narednom periodu, što se ponavlja i u periodu izrade predmetnog Plana upravljanja Spomenikom prirode, a što je naročito dalo povoljne rezultate, u vidu pobuđivanja pupoljaka u donjem dijelu najstarijeg dijela stabla Stare masline, kao i na visini od 25 cm, što opravdava činjenicu da je kondiciono stanje naše najstarije masline značajno poboljšano, te da nije trajno ugroženo usljed neadekvatne brige o istom tokom prethodnih decenija.

Takođe, izvršeno je odstranjivanje određenih biljaka oleandera iz kompleksa zaštićenog prostora prirodnog dobra Stara maslina (usljed primijećenog postojanja bakterije *Pseudomonas syringae* pv. savastanoi na oleanderima, koja se može prenijeti i na stabla maslina, kao što je to identifikovano na jednom stablu, pozicioniranom desno od biletarnice). Osim navedenog, a na osnovu odluke Odbora direktora „Kuća maslina“ DOO, zavedene pod brojem 1-307/24-673/5 dana 02.10.2024. godine, kao i saglasnosti Agencije za zaštitu životne sredine Crne Gore, br. 03-UPI-1654/5 od 27.09.2024. godine, u oktobru 2024.godine u četiri navrata je sprovedena konzervacija i impregnacija neživog dijela stabla Spomenika prirode „Stablo Stare masline“ na Mirovici u Baru, kako bi se isti sačuvao od degradacije usljed dejstva eksternih faktora i time mu se znatno produžio vijek trajanja.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

Planom upravljanja stablom Stare masline (*Olea europaea L.*) na Mirovici u Baru od 2024 – 2028. godine, definisani su dugoročni ciljevi zaštite, očuvanja, unapređenja i održivog razvoja zaštićenog prirodnog dobra. Isti su grupisani u tri cjeline: Prirodne vrijednosti, Edukacija i posjećivanje i Kapaciteti upravljača i saradnja.

Za svaku cjelinu definisani su dugoročni ciljevi koji se namjeravaju postići realizacijom aktivnosti u pet godina, kao i indikator cilja koji definiše krajnji uspjeh realizacije planiranih aktivnosti.

Programom upravljanja Spomenikom prirode za 2025. godinu, doprinijeće se realizaciji sva tri definisana dugoročna cilja.

Tabela 7: Dugoročni ciljevi upravljanja Spomenikom prirode i indikatori uspjeha

Dugoročni ciljevi upravljanja spomenikom prirode Stablo Stare masline	Indikator uspjeha
I Unaprijeđen status stabla Stare masline u petogodišnjem periodu prvenstveno sprječavanjem procesa degradacije i unapređenjem statusa kroz stručni pristup koji podrazumijeva proučavanje	Očuvano stablo Stare masline, spriječen postupak degradacije.
II Proširen sistem posjećivanja prirodnog dobra i ponuđeni novi edukativno-interpretativni sadržaji	Uspostavljen sistem posjećivanja i ponuđeni novi edukativni sadržaji.
III Ojačani kadrovski i materijalni kapaciteti upravljača i unaprijeđena saradnja sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou za potrebe efikasnijeg upravljanja	Sistematizacija radnih mjesta prilagođena potrebama upravljanja. Stečena znanja i vještine, te obezbijedena oprema efikasno se primjenjuju. Broj različitih vidova saradnje koji doprinose efikasnijem upravljanju.

Izvor: Plan upravljanja Spomenikom prirode: „Stablo Stare masline (*Olea europaea L.*) na Mirovici

Ovako definisani dugoročni ciljevi, dalje su razdvojeni na specifične ciljeve za čije se postizanje predviđa realizacija konkretnih mjera i aktivnosti. Oni specifični ciljevi čijem će ostvarenju doprinijeti realizacija Programa upravljanja Spomenikom prirode: Stablo Stare masline (*Olea europaea L.*) na Mirovici u Baru, za 2025. godinu, označeni su zelenom bojom polja u tabeli.

Tabela 8: Planirani doprinos ostvarenju specifičnih ciljeva upravljanja Spomenikom prirode kroz realizaciju predmetnog Programa upravljanja

Dugoročni cilj	Specifični cilj
I – Unaprijeđen status stabla Stare masline u petogodišnjem periodu prvenstveno sprječavanjem procesa degradacije i unapređenjem statusa kroz stručni pristup koji podrazumijeva proučavanje i praćenje stanja tokom vremena	I – A : Unaprijeđenje statusa Spomenika prirode u cilju bolje zaštite, uređenja i korišćenja uz maksimalno očuvaju njegove prirodne vrijednosti
	I – B : Uspostavljen redovan monitoring i primjena preventivnih agrotehničkih mjera u skladu sa upustvima struke u voćarstvu

II Proširen sistem posjećivanja prirodnog dobra i ponuđeni novi edukativno-interpretativni sadržaji

II – A : Posjećivanje se zasniva na saradnji upravljača i turističkog sektora i obogaćeno je novim posjetiteljskim sadržajima koje uvažavaju prirodne i kulturne vrijednosti zaštićenog područja

II – B : Povećana je informisanost i svijest posjetilaca o prirodnim, kulturnim i tradicionalnim vrijednostima .

III Ojačani kadrovski i materijalni kapaciteti upravljača i unaprijeđena saradnja sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou za potrebe efikasnijeg upravljanja

III – A : Podignut nivo znanja i vještina zaposlenih u DOO Kuća maslina o upravljanju zaštićenim područjem

III – B : Obezbijedena oprema u cilju efikasnijeg upravljanja spomenikom prirode.

III – C : Ostvarena saradnje sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

5.3.2. Program mjera i aktivnosti za upravljanje zaštićenim prirodnim dobrom tokom 2025. godine

Planom upravljanja Spomenikom prirode: Stablo Stare masline (*Olea europaea L.*) na Mirovici u Baru od 2024. do 2028. godine, predviđena je realizacija ukupno 35 mjera i u okviru svake mjere veći broj aktivnosti, dok su za svaku pojedinačnu mjeru definisani: indikator sprovođenja, vremenski okvir sprovođenja, subjekti realizacije, procjena sredstava potrebnih za sprovođenje mjera i aktivnosti, te izvori obezbjeđivanja sredstava.

U skladu sa članom 58. Zakona o zaštiti prirode, Plan upravljanja za Spomenik prirode: Stablo Stare masline donosi Skupština opštine Bar uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine. Takođe, predviđeno je da se sprovođenje ovog plana vrši putem Godišnjeg programa upravljanja koje izrađuje i donosi Upravljač uz saglasnost nadležnog sekretarijata Opštine Bar za poslove zaštite životne sredine do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu. Takođe, resorni Sekretarijat vrši nadzor i praćenje sprovođenja Plana upravljanja, te je upravljač, dužan da do 1. marta tekuće godine dostavlja Izvještaj o realizaciji godišnjeg programa upravljanja za prethodnu godinu nadležnom sekretarijatu na davanje saglasnosti.

Tabela 9: Planirane aktivnosti u okviru Spomenika prirode tokom 2025. godine

DUGOROČNI CILJ I: Unaprijeđen status stabla Stare masline u petogodišnjem periodu prvenstveno sprječavanjem procesa degradacije i unapređenjem statusa kroz pristup koji podrazumijeva proučavanje i praćenje stanja tokom vremena

Specifični cilj I-A: Unapređenje statusa Spomenika prirode u cilju bolje zaštite, uređenja i korišćenja uz maksimalno očuvanje njegove prirodne vrijednosti

I-A1: Sprovoditi redovan monitoring fiziološkog stanja stabla na prisustvo biljnih bolesti i štetočina

I-A2: Sprovoditi redovan monitoring nivoa i kvaliteta podzemnih voda

I-A3: Sprovoditi redovan monitoring kvaliteta zemljišta

I-A4: Uspostaviti kontrolisanu primjenu korišćenja resursa kao što je simbolična proizvodnja maslinovog ulja od ploda Stare masline

I-A5: Formirati naučni međunarodni tim za analizu uticaja platoa oko Stare masline i definisanje mjera i radnji za optimalan rast i razvoj stabla

I-A6: Obezbeđenje pristupa osoba sa invaliditetom Spomeniku prirode

Specifični cilj I-B: Uspostavljen redovan monitoring i primjena preventivnih agrotehničkih mjera u skladu sa uputstvima struke u voćarstvu

I-B1: Izrada godišnjeg plana redovnih agrotehničkih mjera

I-B2: Izrada godišnjeg izvještaja o realizaciji mjera

I-B3: Formiranje baze podataka o zaštićenom lokalitetu

DUGOROČNI CILJ II: Proširen sistem posjećivanja prirodnog dobra i ponuđeni novi edukativno-interpretativni sadržaji

Specifični cilj II-A: Posjećivanje se zasniva na saradnji upravljača i turističkog sektora i obogaćeno je novim posjetiteljskim sadržajima koje uvažavaju prirodne i kulturne vrijednosti zaštićenog područja

II-A1: Izraditi i održavati posebnu web stranicu

II-A2: Osmisliti program posjećivanja u saradnji sa TO Bar

II-A3: Razvoj ekološko-edukativnog turizma kao i uključivanje kulturno-etnografskih vrijednosti okoline prirodnog dobra

II-A4: Podsticati lokalnu turističku organizaciju na očuvanje tradicionalnog nasljeđa kroz razni kulturno-zabavni program

II-A5: Valorizacija biletarnice i pretvaranje slobodnog prostora u moderan koncept prodavnice maslinovih ulja, stonih maslina i suvenira i maslinovog drveta

Specifični cilj II-B: Povećana je informisanost i svijest posjetilaca o prirodnim, kulturnim i tradicionalnim vrijednostima

II-B1: Dizajniranje i štampanje informativnih brošura o spomeniku prirode stablo Stare masline

II-B2: Postavljanje interaktivnog info totema u cilju kulturne i prirodne promocije prirodnog dobra

II-B3: Uspostaviti i obilježavati dan Stare masline uz osmišljavanje loga spomenika prirode

II-B4: Unapređenje promocije spomenika prirode kroz obilježavanje ekoloških datuma

II-B6: Obezbjedenje transparentnosti (vidljivosti) stabla Stare masline

DUGOROČNI CILJ III: Ojačani kadrovski i materijalni kapaciteti upravljača i unaprijeđena saradnja sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou za potrebe efikasnijeg upravljanja

Specifični cilj III-A: Podignut nivo znanja i vještina zaposlenih u DOO Kuća maslina o upravljanju zaštićenim područjem

III-A1: Adekvatno obezbjeđenje Stare masline

III-A2: Osmisliti program stručnog usavršavanja zaposlenih

Specifični cilj III-B: Obezbijedena oprema u cilju efikasnijeg upravljanja spomenikom prirode

III-B1: Izgradnja sistema za automatsko zalivanje stabla Stare masline i okolnih stabala

III-B2: Ugradnja protiv požarnog hidranta

III-B3: Nabavka termalne kamere

III-B4: Nabavka alata za redovno održavanje stabla Stare masline i okolnih stabala

III-B5: Uraditi projekat dekorativnog, promotivnog, funkcionalnog i simboličnog osvjetljavanja prostora na glavnim linijama kretanja

III-B6: Uraditi registraciju za šemu kvaliteta, za ograničenu seriju maslinovog ulja od Stare masline

Specifični cilj III-C: Ostvarena saradnja sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou

III-C1: Održavanje raznih kulturnih manifestacija

III-C2: Uvođenje edukacijskih programa u saradnji sa predškolskim ustanovama i ustanovama osnovnog obrazovanja

III-C4: Inicirati potpisivanje memoranduma saradnji sa udruženjima maslinara na teritoriji opštine Bar

III-C5: Organizovati stručno-naučnu konferenciju sa međunarodnim učešćem

III-C6: Uspostaviti saradnju sa laboratorijom u Venafru, gdje se okuplja sadni materijal najstarijih stabala maslina u svijetu

Tabela 10: Mjesečni plan aktivnosti u okviru Programa upravljanja Starom maslinom

Mjesec	SC I-A	SC I-B	SC II-A	SC II-B	SC III-A	SC III-B	SC III-C
Januar	I-A-1 I-A-2	I-B-1 I-B-2	II-A-1 II-A-4	II-B-1 II-B-4 II-B-6	III-A-1 III-A-2	III-B-4	III-C-2
Februar	I-A-1	I-B-1 I-B-2	II-A-1 II-A-4	II-B-1 II-B-4	III-A-1 III-A-2		III-C-2 III-C-6
Mart	I-A-1 I-A-5	I-B-3	II-A-1 II-A-2 II-A-4 II-A-5	II-B-4 II-B-6	III-A-1		III-C-1 III-C-2 III-C-5 III-C-6

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

April	I-A-1 I-A-2 I-A-3 I-A-5	I-B-3	II-A-1 II-A-2 II-A-4 II-A-5	II-B-4 II-B-6	III-A-1	III-B-1 III-B-2	III-C-2 III-C-6
Maj	I-A-1 I-A-5		II-A-1 II-A-2 II-A-4	II-B-4 II-B-6	III-A-1	III-B-1 III-B-2 III-B-5	III-C-1 III-C-2 III-C-6
Jun	I-A-1 I-A-5 I-A-6		II-A-1 II-A-3 II-A-4	II-B-4 II-B-6	III-A-1	III-B-5	III-C-2
Jul	I-A-1 I-A-2 I-A-6		II-A-1 II-A-3 II-A-4	II-B-6	III-A-1	III-B-5	III-C-2
Avgust	I-A-1 I-A-5 I-A-6		II-A-1 II-A-3 II-A-4	II-B-2 II-B-6	III-A-1	III-B-3 III-B-5	III-C-2
Septembar	I-A-1 I-A-6		II-A-1 II-A-3 II-A-4	II-B-1 II-B-2 II-B-4 II-B-6	III-A-1	III-B-3	III-C-1 III-C-2 III-C-4 III-C-5
Oktobar	I-A-1 I-A-2 I-A-3 I-A-4		II-A-1 II-A-4	II-B-1 II-B-3 II-B-4 II-B-6	III-A-1	III-B-3	III-C-1 III-C-2
Novembar	I-A-1 I-A-4		II-A-1 II-A-4	II-B-3 II-B-4 II-B-6	III-A-1	III-B-6	III-C-1 III-C-2 III-C-5
Decembar	I-A-1		II-A-1 II-A-4	II-B-6	III-A-1	III-B-6	III-C-2

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

6. FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA ZA 2025. GODINU

Planirana finansijska sredstva u 2025. godini premašuju prvobitni plan trogodišnjeg poslovanja predmetnog društva, kako je definisano četvorogodišnji planom upravljanja, a usljed brojnih aktivnosti i projekata koje je društvo pokrenulo već u toku prve godine poslovanja, a za čiju su realizaciju potrebna značajnija finansijska sredstva od inicijalno predviđenih.

Naime, „Kuća maslina“ DOO Bar organizuje rad u okviru *Spomenika prirode: „Stablo Stare masline (Olea europaea L.) na Mirovici“* tokom svakog dana u nedjelji, kao i tokom svih državnih i vjerskih praznika. Takođe, rad u prodajnom salonu „Kuća maslina“ zahtijeva rad u dvije smjene, a osim zaposlenih administrativnih radnika, stvara se potreba za organizacijom rada u mašinskom pogonu i u pakeraju, što iziskuje dodatne troškove radne snage, na proizvodno-tehničkim poslovima i poslovima održavanja zelenila, te servisa i zamjene djelova, kao i u pripremi proizvoda za ekspedit. Takođe, prodajni salon „Kuća maslina“ postaje mjesto u koje poljoprivredni proizvođač imaju naročito povjerenje, s obzirom na fluktuaciju značajnog broja turista i posjetilaca u Starom Baru.

Kada je riječ o planiranim rashodima društva u toku 2025. godine, isti su prikazani u narednoj tabeli. S druge strane, kada je riječ o planiranim prihodima, iste je veoma složeno procjenjivati, s obzirom da prihodi ostvareni prodajom ulaznica i poljoprivrednih proizvoda u Starom Baru i na Mirovici značajno zavise od uspješnosti turističke sezone. Takođe, prihodi planirani od pružanja savjetodavnih usluga, te izdavanja prostora unutar „Kuća maslina“ veoma zavise od stepena zainteresovanosti pojedinaca. Najvažnija je dinamika realizacije nabavke, montaže, instalacije opreme za proizvodnju maslinovog ulja i započinjanja proizvodne djelatnosti u „Kuća maslina“, od čega presudno zavise prihodi u poslovanju Društva.

Tabela 11: Planirani prihodi društva u toku 2025. godine

PLANIRANI UKUPNI PRIHODI	Plan za 2025. godinu
Prihodi od usluge prerade maslina*	15.250,00
Prihodi od usluge punjenja maslinovog ulja*	6.000,00
Prihodi od prodaje maslinovog ulja i ostalih domaćih proizvoda*	40.000,00
Prihodi od organizacije događaja	20.000,00
Prihodi od posjeta Staroj maslini na Mirovici	40.000,00
Prihodi od donacija i bespovratnih grant sredstava	60.000,00
Dotacija iz budžeta Opštine Bar za 2025. godinu	120.000,00
UKUPNO PLANIRANI PRIHODI	301,250.00

*Prihodi od prerade maslina, kao i od usluge punjenja maslinovog ulja, te prodaje maslinovog ulja u ugostiteljskim objektima i trgovačkim lancima isključivo zavisi od dinamike realizacije nabavke, instalacije i puštanja u rad linije za proizvodnju maslinovog ulja u mašinskom pogonu Kuće maslina, te od visine roda masline u crnogorskom arealu uzgoja.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

Tabela 12: Planirani rashodi društva u toku 2025. godine

PLANIRANI RASHODI ZA 2025. GODINU	NOVČANI IZNOSI
A) ZARADE ZAPOSLENIH	
Zarade za redovan rad – neto	119.382,00
Porez na zarade	5.945,00
Doprinosi na teret zaposlenih	22.990,00
Doprinosi na teret poslodavca	10.910,00
Prerez na porez	773,00
UKUPNO (A)	160.000,00 €
B) OSTALA PRIMANJA I NADOKNADE	
Odbor direktora – neto zarade	11.700,00
Porez na neto zarade Odbora direktora	3.050,00
Ostale naknade zaposlenih	3.500,00
Ugovori o privremenim i povremenim poslovima – Ugovor o djelu	12.000,00
UKUPNO (B)	30.250,00 €
C) OSTALI TROŠKOVI	
Tekuće održavanje proizvodno – poslovnog objekta Kuća maslina	3.000,00
Obaveze prema poljoprivrednim proizvođačima - izlagačima	30.000,00
Tekuće održavanje Spomenika prirode: Stablo Stare masline (<i>Olea europaeae L.</i>) na Mirovici	5.000,00
Nabavka ambalaže i repromaterijala za pakovanje maslinovog ulja	15.000,00
Servis i zamjena djelova u mašinskom pogonu	3.000,00
Hemijske i organoleptičke analize maslinovog ulja	2.000,00
HTZ oprema	1.000,00
Troškovi uvođenja sertifikacije	4.000,00
Knjigovodstveno – računovodstvene usluge	4.400,00
Kancelarijski i administrativni materijal	2.400,00
Materijal za održavanje higijene	1.000,00
Gorivo za službena vozila	2.000,00
Amortizacija	3.000,00
PTT troškovi i poštarina	1.500,00
Utrošak vode i odvođenja otpada	1.200,00
Utrošak električne energije	7.500,00
Održavanje web sajta, društvenih mreža i finansijskog sistema	3.600,00
Reklamni i propagandni materijal	2.000,00
Troškovi službenih putovanja u zemlji i inostranstvu	8.000,00
Troškovi reprezentacije	4.000,00
Provizija banke – prenos sredstva i održavanje POS terminala	2.000,00

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

Sudske i administrativne takse	600,00
Advokatske, notarske i druge stručne usluge	1.000,00
Osiguranje zaposlenih	800,00
Sanitarni pregled zaposlenih i analiza vode	1.000,00
Edukacija i specijalizacija kadrova	2.000,00
UKUPNO (C)	111.000,00 €
UKUPNO (A) + (B) + (C)	301.250,00 €

„Kuća maslina“ DOO je već prepoznata od strane domaćih i inostranih institucija, kao pouzdan i poželjan partner, te je aplicirala za tri prekogranična poziva u toku 2024. godine, čiji su vodeći partneri renomirane poljoprivredne i maslinarske institucije iz Italije, Grčke i Španije. Ovaj aspekt poslovanja „Kuća maslina“ DOO je od nemjerljivog značaja za održivost našeg društva, ali i za sveobuhvatno poboljšanje uslova za poljoprivredne proizvođače, u prvom redu maslinare i proizvođače maslinovog ulja. Takođe, projektima je predviđena nabavka savremene opreme kojom će se pratiti i unaprijediti kondiciono stanje naše Stare masline na Mirovici, Kuća maslina“ DOO Bar je do sada aplicirala za grantove vrijednosti cca **500.000,00 €**. Shodno članu 21 Zakona o finansiranju lokalne samouprave (Pravo na povlačenje sredstava iz Fonda za podršku) („Sl. list CG“, br. 3/2019), pravo na povlačenje sredstava iz Fonda za podršku ima opština koja je zaključila ugovor o realizaciji projekta sa donatorom ili vodećim partnerom na projektu. Ako je ugovor o realizaciji projekta sa donatorom ili vodećim partnerom na projektu zaključilo privredno društvo, ustanova ili drugo pravno lice čiji je osnivač opština, pravo na povlačenje sredstava iz Fonda za podršku pripada opštini koja je osnovala privredno društvo, ustanovu ili drugo pravno lice.

Za realizaciju mjera predviđenih Programom upravljanja Spomenikom prirode: „Stablo Stare masline (*Olea europaea L.*) na Mirovici“ za 2025. godinu, potrebna sredstva će biti obezbijeđena kroz redovno finansijsko poslovanje društva „Kuća maslina“ DOO Bar, odnosno iz prihoda od naknada za korišćenje prirodnih vrijednosti i usluga zaštićenog područja. Takođe, finansijska sredstva će biti obezbijeđena i iz budžeta Opštine Bar, kao i iz sredstava obezbijeđenih od strane donatora i sponzora, te kroz projekte za koje aplicira i implementira upravljač, a čija se realizacije očekuje u toku 2025. godine, s obzirom da su tri tematske projektne prijave predate u toku 2024. godine.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

**Tabela 13: Planirani rashodi neophodni za upravljanje Spomenikom prirode:
Stablo Stare masline (*Olea europaea L.*) na Mirovici**

SPECIFIČNI CILJEVI SA AKTIVNOSTIMA PREDVIĐENIM ZA 2025. GODINU	NOVČANA SREDSTVA	UČESNICI AKTIVNOSTI
Specifični cilj I-A: Unapređenje statusa Spomenika prirode u cilju bolje zaštite, uređenja i korišćenja uz maksimalno očuvanje njegove prirodne vrijednosti		
I-A1: Sprovoditi redovan monitoring fiziološkog stanja stabla na prisustvo biljnih bolesti i štetočina	600,00	KM – BTF
I-A2: Sprovoditi redovan monitoring nivoa i kvaliteta podzemnih voda	210,00	KM – IJZ – DZB
I-A3: Sprovoditi redovan monitoring kvaliteta zemljišta	220,00	KM – BTF – TP
I-A4: Uspostaviti kontrolisanu primjenu korišćenja resursa kao što je simbolična proizvodnja maslinovog ulja od ploda Stare masline	150,00	KM
I-A5: Formirati naučni međunarodni tim za analizu uticaja platoa oko Stare masline i definisanje mjera i radnji za optimalan rast i razvoj stabla	4.500,00	KM – EE
I-A6: Obezbjedenje pristupa osoba sa invaliditetom Spomeniku prirode	Po projektnoj dokumentaciji	OB – KM
Specifični cilj I-B: Uspostavljen redovan monitoring i primjena preventivnih agrotehničkih mjera u skladu sa uputstvima struke u voćarstvu		
I-B1: Izrada godišnjeg plana redovnih agrotehničkih mjera	0,00	KM
I-B2: Izrada godišnjeg izvještaja o realizaciji mjera	0,00	KM
I-B3: Formiranje baze podataka o zaštićenom lokalitetu	500,00	KM
Specifični cilj II-A: Posjećivanje se zasniva na saradnji upravljača i turističkog sektora i obogaćeno je novim posjetiteljskim sadržajima koje uvažavaju prirodne i kulturne vrijednosti zaštićenog područja		
II-A1: Izraditi i održavati posebnu web stranicu	900,00	KM
II-A2: Osmisliti program posjećivanja u saradnji sa TO Bar	550,00	KM – TOB
II-A3: Razvoj ekološko-edukativnog turizma, kao i uključivanje kulturno-etnografskih vrijednosti okoline prirodnog dobra	Shodno programima rada ustanova čiji je osnivač Opština Bar	KM – KC – TOB – NVO
II-A4: Podsticati lokalnu turističku organizaciju na očuvanje tradicionalnog naslijeđa kroz razni kulturno-zabavni program	Shodno programima rada ustanova čiji je osnivač Opština Bar	KM – KC – TOB – NVO
II-A5: Valorizacija biletarnice i pretvaranje slobodnog prostora u moderan koncept prodavnice maslinovih ulja, stonih maslina i suvenira i maslinovog drveta	1.200,00	KM
Specifični cilj II-B: Povećana je informisanost i svijest posjetilaca o prirodnim, kulturnim i tradicionalnim vrijednostima		
II-B1: Dizajniranje i štampanje informativnih brošura o spomeniku prirode stablo Stare masline	2.500,00	KM

II-B2: Postavljanje interaktivnog info totema u cilju kulturne i prirodne promocije prirodnog dobra	Po projektnoj dokumentaciji	KM – EU
II-B3: Uspostaviti i obilježavati dan Stare masline uz osmišljavanje loga spomenika prirode	1.500,00	KM
II-B4: Unapređenje promocije spomenika prirode kroz obilježavanje ekoloških datuma	600,00	KM
II-B6: Obezbjedenje transparentnosti (vidljivosti) stabla Stare masline	350,00	KM – KD
Specifični cilj III-A: Podignut nivo znanja i vještina zaposlenih u DOO Kuća maslina o upravljanju zaštićenim područjem		
III-A1: Adekvatno obezbjeđenje Stare masline	8.500,00	KM
III-A2: Osmisliti program stručnog usavršavanja zaposlenih	0,00	KM
Specifični cilj III-B: Obezbijedena oprema u cilju efikasnijeg upravljanja spomenikom prirode		
III-B1: Izgradnja sistema za automatsko zalivanje stabla Stare masline i okolnih stabala	1.300,00	KM – KD
III-B2: Ugradnja protiv požarnog hidranta	500,00	KM – SZS – VIK
III-B3: Nabavka termalne kamere	Po projektnoj dokumentaciji	KM – EU
III-B4: Nabavka alata za redovno održavanje stabla Stare masline i okolnih stabala	500,00	KM
III-B5: Uraditi projekat dekorativnog, promotivnog, funkcionalnog i simboličnog osvjetljavanja prostora na glavnim linijama kretanja	Po projektnoj dokumentaciji	KM – OB - KD
III-B6: Uraditi registraciju za šemu kvaliteta, za ograničenu seriju maslinovog ulja od Stare masline	Po projektnoj dokumentaciji	KM - MPŠV
Specifični cilj III-C: Ostvarena saradnja sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou		
III-C1: Održavanje raznih kulturnih manifestacija	Shodno programima rada ustanova čiji je osnivač Opština Bar i planovima NVO	KM – OB – KC – TOB – NVO
III-C2: Uvođenje edukacijskih programa u saradnji sa predškolskim ustanovama i ustanovama osnovnog obrazovanja	300,00	KM – MPNI – PU – OŠ
III-C4: Inicirati potpisivanje memoranduma saradnji sa udruženjima maslinara na teritoriji opštine Bar	0,00	KM – DMB – UMA - MND
III-C5: Organizovati stručno-naučnu konferenciju sa međunarodnim učešćem	12.000,00	KM – MPŠV – IOC
III-C6: Uspostaviti saradnju sa laboratorijom u Venafu, gdje se okuplja sadni materijal najstarijih stabala maslina u svijetu	2.000,00	KM – VNF

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

*** LEGENDA ***

<i>Skraćenice</i>	<i>Značenje</i>
DMB	NVO Društvo maslinara Bar
DZB	Dom zdravlja Bar
EE	Eksterni eksperti
EU	Bespovratna sredstva iz Evropske Unije i drugih grantodavaca
IJZ	Institut za javno zdravlje Crne Gore
IOC	International Olive Council – Međunarodni savjet za maslinu
KC	Kulturni centar Bar
KD	Komunalne djelatnosti Bar
KM	Kuća maslina
MND	NVO Maslinijada
MPNI	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore
MPŠV	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
NVO	Nevladin sektor
OB	Opština Bar
OŠ	Osnovne škole na teritoriji Crne Gore
PU	Predškolske ustanove na teritoriji Crne Gore
SZS	Služba zaštite i spašavanja Bar
TOB	Turistička organizacija Bar
TP	Inovaciono-preduzetnički centar Tehnopolis
UMA	NVU Udruženje maslinara Antivari
VIK	Vodovod i kanalizacija
VNF	Park maslina Venafro – Italija

7. ZAKLJUČAK – MISIJA I VIZIJA RAZVOJA DRUŠTVA

U toku 2025. godine, „Kuća maslina“ DOO će biti usmjerena ka formiranju proizvodnje djelatnosti, što uključuje montažu i instalaciju linije za preradu i pakovanje maslinovog ulja, uz istovremeno opremanje pakeraja i prostora za ekspedit proizvoda. Cilj uprave biće kreiranje brenda ekstra-djevičanskog maslinovog ulja „Kuća maslina“, u prvoj godini proizvodnje sačinjeno isključivo od autohtone sorte Žutica (monosortno ekstra-djevičansko hladno cijedeno maslinovo ulje). U saradnji sa brojnim ugostiteljskim objektima, trgovačkim lancima, ali prevashodno sopstvenim prodajnim salonima (u Starom Baru i na Mirovici), biće ostvarena prodaja istog. Osim navedenog proizvoda, logo „Kuća maslina“ krase i brojne suvenire od maslinovog drveta, te predstavlja nezamjenjiv dio korporativnih poklona djelatnika našeg grada, ali i cijele Crne Gore. Takođe, „Kuća maslina“ DOO radi na kreiranju nacionalnog poklona, sačinjenog od domaćeg proizvoda, u saradnji sa kompanijom „13. jul – Plantaže“ AD i „Kuća meda“ DOO.

„Kuća maslina“ zavrijedila je status brenda u Baru, ali u Crnoj Gori, te sve češće biva prepoznata od strane Opštine Bar, lokalnih sekretarijata i službi, preduzeća čiji je osnivač Opština Bar, lokalnih udruženja

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

KUĆA MASLINA
HOUSE OF OLIVES

  @kucamaslinabar

poljoprivrednih proizvođača i drugih nevladinih organizacija, te brojnih institucija i organizacija u Crnoj Gori, kao savršeno mjesto za organizaciju manifestacija naučnog obrazovnog, poljoprivrednog, kulturno-umjetničkog i turističkog karaktera.

„Kuća maslina“ planira prvo izdanje časopisa „Kuća maslina“, koje će obrađivati teme iz oblasti maslinarstva, proizvodnje maslinovog ulja, oleoturizma i svih ostalih zanimljivosti iz zemlje, regiona i inostranstva, koji će uticati stimulatивно na domaće poljoprivredne proizvođače, koji su novi u ovoj oblasti proizvodnje ili posjeduju značajno iskustvo. Neizostavna aktivnost uz navedenu je i kreiranje digitalne rute „Putevi maslina kroz objektiv Kuće maslina“, u saradnji sa planinarskim organizacijama i lokalnom turističkom organizacijom Bara. Brojne književne večeri, izložbe likovnih i vajarskih djela, izložbe fotografija, promocije glasila, rezultata naučnih istraživanja i slični događaji biće smješteni u „Kuću maslina“ i u toku 2025. godine. Podstaknuti uspješnom organizacijom u toku 2024. godine, manifestacije „Dani nematerijalne kulturne baštine Bara“, „Veče crnogorske sofre“, Festival dječjeg stvaralaštva i stvaralaštva za djecu „Susreti pod Starom maslinom“, kao i nezaobilazna „Maslinijada“ po kojoj se Bar prepoznaje nastaviće da grade status renomiranih događaja, koji obogaćuju kulturno-umjetničku, ali i poljoprivrednu sliku i ponudu našeg Bara.

U saradnji sa krovnom institucijom u oblasti maslinarstva i proizvodnje maslinovog ulja, Međunarodni savjet za maslinu (IOC, sa sjedištem u Madridu, Španija), „Kuća maslina“ planira organizaciju internacionalnog događaja, kada će se u „Kuću maslina“ okupiti akteri iz oblasti maslinarstva iz svih zemalja članica IOC-a. Ovo je prva međunarodna konferencija na ovom nivou u Crnoj Gori koju organizuje IOC, i od nemjerljivog je značaja da „Kuća maslina“ bude domaćin navedenog događaja. Edukativne radionice u oblasti agrotehničkih mjera, proizvodnje maslinovog ulja, kvaliteta maslinovog ulja, te valorizacije otpada biće redovno organizovane i uvijek otvorene za sve zainteresovane poljoprivredne proizvođače. „Kuća maslina“ će pružiti i edukativne radionice za zaposlene u maslinarskom sektoru kompanije „13. jul – Plantaže“, kako važan dio interne kadrovske politike i podizanja znanja zaposlenih. „Kuća maslina“ započela je program podizanja znanja svih predškolaca, osnovaca i srednjoškolaca ponudom obilaska Stare masline na Mirovici i „Kuću maslina“ u Starom Baru, gdje imaju priliku da čuju pojedinosti iz tradicionalnog i savremenom maslinarstva.

Takođe, u saradnji sa kompanijom „13. jul – Plantaže“, pokrećemo projekat „Rejonizacije geografskog maslinarskog područja u Crnoj Gori“, s obzirom da je postojeća rejonizacija maslinarskog područja Crne Gore zastarjela i ne oslikava realno stanje na terenu. Stoga, predstavnici kompanija „Kuća maslina“ i „13. jul – Plantaže“ došli su na ideju da bi, po ugledu na rejonizaciju vinogradarskog područja Crne Gore, trebali pristupiti implementaciji ovog projekta u sektoru maslinarstva, što će višestruko doprinijeti pozicioniranju svih maslinovih ulja Crne Gore kako na domaćem, tako i na inostranom tržištu. Zatim, zaštita porijekla autohtonog proizvoda i apliciranje za šeme kvaliteta će biti moguće nakon nove rejonizacije, koja će dati

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

KUĆA MASLINA
HOUSE OF OLIVES

  @kucamaslinabar

tačan prikaz sortne strukture maslinarskog područja Crne Gore. Uz podršku akademske zajednice – Biotehničkog fakulteta Univerziteta Crne Gore i Fakulteta za prehrambenu tehnologiju, bezbjednost hrane i ekologiju Univerziteta Donja Gorica, kao i uz pomoć iskusnih stručnjaka iz ove oblasti, predstavnika Mediteranskog agronomskog instituta u Bariju (CIHEAM Bari), a prvenstveno predstavnika Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, smatramo da nova maslinarska rejonizacija može biti uspješno završena u roku od 24 mjeseca od dana početka implementacije.

Kako prodajni salon „Kuća maslina“ obuhvata više od 500 proizvoda poljoprivredno-prehrambenog porijekla, „Kuća maslina“ postavlja temelje u izradi prvog crnogorskog kataloga monosortnih i višesortnih maslinovih ulja svih registrovanih poljoprivrednih proizvođača, maslinara i proizvođača maslinovih ulja, koji će predstavljati osnov za saradnju, ali i osnov za formiranje Nacionalnog udruženja maslinara, te zajedničkog učešća na internacionalnim takmičenjima, projektima EU i drugih donatora. „Kuća maslina“ će dati značajan doprinos i u smještanju crnogorskih maslinovih ulja na top rang liste svjetskih maslinovih ulja (NYIOOC, Flos Olei, itd).

„Kuća maslina“ postaje sve prepoznatljivija institucija savjetodavnog karaktera, kako iz oblasti maslinarstva, tako i iz oblasti drugih poljoprivrednih grana, te će nuditi usluge davanja usmenog i pisanog agronomskog savjeta (mišljenja), izlazak na teren na teritoriji opštine Bar i na teritoriji drugih opština i gradova, izrada naučno-tehničkih elaborata, tehničkih crteža, proizvodnih proračuna, uvezivanje korisnika sa ekspertima sa nacionalnom i međunarodnom nivou i slično.

„Kuća maslina“ će započeti pripremne aktivnosti na popisu stabala maslina na teritoriji Opštine Bar, odnosno na izradi katastra maslina. Prvi korak je prikupljanje podataka o maslinarima i katastarskim parcelama, sa preciznom evidencijom tačnih geografskih koordinata i položaja stabala, koristeći GPS ili dron tehnologiju. Zatim je neophodno pristupiti kategorizaciji stabala, utvrđivanju broja i prosječne starosti, kao i stepena održavnosti maslinjaka. U odnosu na to, predložićemo šemu pravljenja proračuna – procjene potrebne radne snage u uzgoju maslinjaka i proizvodnji maslinovog ulja. Svi podaci će biti pohranjivani u digitalnu bazu podataka, koja omogućava lako upravljanje i ažuriranje informacija. Na osnovu podataka o stanju maslinjaka, može se napraviti model za predviđanje godišnjeg prinosa maslina. Dakle, ideja katastra maslina nije samo izvršiti popis stabala i dobiti konačan broj, već izvršiti integraciju cijelog procesa, od proizvodnje do prerade, uz optimizaciju resursa i potencijalno iznalaženje dopunskih izvora prihoda.

U godini kada figurativno obilježavamo 2250. godina Stare maslina na Mirovici u Baru, daćemo poseban doprinos da unaprijedimo kondiciono stanje ovog stabla, ulažući u zaštitu i uređenje prostora, uz maksimalno očuvanje njegove prirodne vrijednosti. Mjesečno sprovođenje monitoringa fiziološkog stanja stabla na prisustvo biljnih bolesti i štetočina, uz dnevnu analizu nivoa i kvaliteta podzemnih voda, te praćenje kvaliteta zemljišta omogućiće da Kuća maslina DOO, kao upravljač Spomenikom prirode uspostavi kontrolisanu primjenu korišćenja resursa, kao što je simbolična proizvodnja maslinovog ulja od

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

KUĆA MASLINA
HOUSE OF OLIVES

  @kucamaslinabar

ploda Stare masline u sopstvenom pogonu, uz započinjanje registracione procedure za dobijanje šeme kvaliteta (zaštita geografskog porijekla) kod resornog ministarstva i Privredne komore (Dobro iz Crne Gore). Uzimajući u obzir narušeno kondiciono stanje ovog stabla u prethodnom periodu, Kuća maslina će formirati naučni tim međunarodnog karaktera, u cilju analize uticaja platoa oko Stare masline i definisanje mjera i radnji za optimalan rast i razvoj ovog stabla, uz istovremeno sprovođenje aktivnosti u saradnji sa sekretarijatima i službama lokalne uprave u cilju obezbjeđenja pristupa osoba sa invaliditetom ovom spomeniku prirode. Naše društvo je u toku 2024. godine kreiralo savremen i pristupačan website jezgrovitog sadržaja, koji govori o burnoj istoriji i predviđa slavnu budućnost ovom Spomeniku prirode, a koji će u toku naredne godine biti nadograđivan i redovno održavan.

U cilju dodatne turističke valorizacije ovog kompleksa, „Kuća maslina“ će osmisliti cjelovit program posjećivanja u saradnji sa lokalnom turističkom organizacijom, sa naročitim fokusom na animiranje aktera iz sfere kruzing turizma. Ni razvoj ekološko-edukativnog turizma neće izostati, uz obavezno uključivanje kulturno-etnografskih vrijednosti okoline Spomenika prirode i ostalih starih maslinjaka u blizini Kuće maslina, gdje se nalazi nebrojeno arheoloških nalazišta od neprocjenjive vrijednosti i značaja. Kao upravljač, kontinuirano ćemo podsticati lokalnu turističku privredu na očuvanje tradicionalnog nasljeđa, i to inkorporirajući isto kroz sve dostupne kulturno-zabavne programe na teritoriji naše opštine (Maslinijada, Festival dječjeg stvaralaštva i stvaralštva za djecu – Susreti pod Starom maslinom, Starobarsko veče sevdaha i meraka, Veče crnogorske sofre, Pod Spile, Dani nematerijalne kulturne baštine i slično).

Ponosni na adaptaciju prostora biletarnice već u prvoj godini poslovanja, daćemo dodatan doprinos u cilju kreiranja modernog koncepta prodavnice maslinovih ulja, stonih maslina i suvenira od maslinovog ulja, uz uvezivanje priče o Muzeju maslinarstva, koji nastaje u Kući maslina. Uvjereni da će vrijedan rad tima Kuće maslina na izradi projektnih aplikacija u cilju ostvarivanja finansijskih sredstava od strane grantodavaca uroditi plodom, posebno pažnju ćemo posvetiti postavljanju interaktivnog info totema, u cilju sveobuhvatne kulturne i prirodne promocije prirodnog dobra. Takođe, naši naponi će biti usmjereni i ka obezbjeđivanju opreme u cilju efikasnijeg upravljanja Spomenikom prirode, kao što su termalne kamere, sistemi za automatsko zalivanje stabla, nabavka i ugradnja protiv požarnog hidranta.

Međunarodni dan masline proslavljamo 26. novembra, dok će Kuća maslina DOO odrediti 27. novembar za Dan Stare masline, jer je upravo 27.11.1957. ovo stablo stavljeno pod zaštitu države. Obilježavanje ekoloških datuma u gotovo svakom kalendarskom mjesecu će uticati na povećanu informisanost i poboljšanu svijest posjetilaca o prirodnim, kulturnim i tradicionalnim vrijednostima ovog područja. Kadrovska politika i kontinuirano stručno usavršavanje zaposlenih će doprinijeti unapređenju nivoa znanja i vještina zaposlenih o upravljanju specifičnim zaštićenim područjima, ali i o upravljanju rizicima, što je od izuzetnog značaja kada je u pitanju Stara maslina na Mirovici.

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

KUĆA MASLINA
HOUSE OF OLIVES

  @kucamaslinabar

Kuća maslina DOO će nastaviti da ostvaruje saradnju sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou, i to sa ciljem organizacije posjete svih zainteresovanih predškolskih ustanova, kao i osnovnih i srednjih škola našem Spomeniku prirode. U saradnji sa Međunarodnim savjetom za maslinu, međunarodna konferencija posvećena, između ostalih tema, i Staroj maslini na Mirovici, biće organizovana, po prvi put u Crnoj Gori, a ožiljena reznica Stare masline kraseće „Park mira“ na Kritu i rasadnik najstarijih stabala maslina u svijetu (Venafrò, Italija).

KUĆA MASLINA DOO BAR
Izvršni direktor
dr Marija Markoč

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me

KUĆA MASLINA
HOUSE OF OLIVES

  @kucamaslinabar

KUĆA MASLINA D.O.O.

Ul. 9. januara 211A, Stari Bar, Crna Gora

PIB: 03652564; PDV: 80/31-05256-5

Tel: +382 68 284 058; E-mail: marija.markoc@kucamaslina.me

www.kucamaslina.me